

Különjelentés

Harmadik országbeli állampolgárok integrációja az Európai Unióban

Hasznos a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból nyújtott támogatás, hatása azonban egyelőre nem kimutatható

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglaló	I–VIII
Bevezetés	01–21
Az Unióban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok és integrációjuk fő jellemzői	01–05
A harmadik országbeli állampolgárok integrációját célzó fő uniós tevékenységek	06–19
A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap az integráció egyik pénzügyi eszköze	07–16
Az integrációval foglalkozó uniós szakpolitikai dokumentumok és a migrációval kapcsolatos közelmúltbeli fejlemények	17–19
A Bizottság és a tagállamok szerepe az MMIA irányításában	20–21
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	22–27
Észrevételek	28–99
Bár egyértelmű, hogy az MMIA hogyan lenne felhasználható integrációs intézkedésekre, fennáll a kockázat, hogy hozzáadott értékét csökkenti adminisztratív összetettsége	28–53
A jogszabályi keret egyértelműen indokolja az MMIA-ból finanszírozandó intézkedéseket	29–31
Az MMIA néhány tagállamban az egyéb rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz képest kevés támogatást nyújt az integrációs intézkedésekhez	32–34
Az integrációs intézkedések esetében fennáll annak a kockázata, hogy az MMIA-ból származó hozzáadott értéket csökkenti a tagállamokat terhelő adminisztratív összetettség	35–39
A tagállamok egymástól teljesen eltérő megközelítéseket alkalmaznak	40–47
Az uniós alapok között a 2014–2020-as időszakban még csekély volt a koordináció, de a 2021–2027-es időszakban már jobban elkülönülnek a funkcióik	48–53

Az integrációs intézkedések relevánsak voltak, de azokat nem igazították szisztematikusan a konkrét csoportok szükségleteihez, míg a projektek nagyrészt teljesítették a kitűzött outputokat	54–77
A támogatott tevékenységek relevánsak voltak az integrációs igények szempontjából	56–57
A tagállamok eltérő mértékben igazították az integrációs intézkedéseket a konkrét csoportok szükségleteihez	58–61
Bár egyre fontosabb a harmadik országbeli állampolgárok készségeinek és képesítéseinek elismerése, az MMIA kevés támogatást nyújt ezen a területen	62–69
Az outputok nagyjából megvalósultak, de nemigen végezték el a költségek értékelését	70–77
Bár az MMIA-finanszírozást végrehajtó nemzeti programok strukturált rendszerbe ágyazódtak, mégis nehéz volt nyomon követni azokat	78–99
A Bizottság strukturált rendszerben vizsgálja felül a tagállamok beszámolóit, de az adatminőség továbbra is problémás	79–82
A tagállamok általában nem igazították a résztvevők számára és eredményeire vonatkozó célértékeiket a 2021–2027-es integrációs költségvetés növekedéséhez	83–87
Nehéz felmérni, mennyiben járul hozzá az MMIA az integrációhoz	88–99
Következtetések és ajánlások	100–104

Mellékletek

I. melléklet. A 2014–2020-as időszakra kiválasztott, megosztott irányítás alá tartozó projektek vizsgálatának eredményei

II. melléklet. A 2014–2020-as időszakból kiválasztott projektek

Rövidítések

Glosszárrium

A Bizottság válaszai

Időrendi áttekintés

Ellenőrző csoport

Összefoglaló

I A harmadik országbeli állampolgárok új országba való beilleszkedésében nemcsak maguknak a migránsoknak, hanem a befogadó társadalomnak is részt kell vállalnia. Az adatok társadalmi-gazdasági különbségekről tanúskodnak a harmadik országbeli állampolgárok és az uniós polgárok között, különösen a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata, illetve a munkanélküliségi ráta tekintetében. Az Európai Unió által a migránsok integrációját célzó intézkedések támogatására használt pénzügyi eszközök egyike a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap. Az Alapból az uniós tagállamok nemzeti programjaiban szereplő integrációs intézkedésekre a 2014–2020-as időszakban összesen mintegy 1 milliárd eurót különítettek el, majd ezt az összeget a 2021–2027-es időszakban mintegy 1,9 milliárd euróra növelték.

II Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság és a tagállamok – hatáskörükön belül – gondosan és eredményesen használták-e fel ezt az alapot a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára a két (2014–2020-as és 2021–2027-es) programozási időszakban. Azért döntöttünk úgy, hogy megvizsgáljuk ezt a témát, mert az igen fontos szerepet játszik az Unióban, amellet komoly pénzügyi jelentőséggel bír az uniós költségvetés szempontjából. Jelentésünk az uniós migrációs politikáról szóló korábbi számvevőszéki ellenőrzések sorába illeszkedik. Törekszünk rá, hogy értékes segítséget nyújtsunk a Bizottságnak és a tagállamoknak a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból finanszírozott integrációs intézkedések végrehajtása eredményességének és az e finanszírozással támogatott projektek hatékonyságának javításához. Reméljük továbbá, hogy jelentésünk a nyomonkövetési eszközök működését is javítja majd.

III Összességében arra a következtetésre jutottunk, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból nyújtott támogatás fontos szerepet játszik a harmadik országbeli állampolgárok uniós integrációjában, de hatása még nem kimutatható.

IV Megállapítottuk, hogy a jogszabályi keret egyértelműen indokolja a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból finanszírozandó intézkedéseket. Az Alapból nyújtott finanszírozás szintje azonban az egyéb rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz képest alacsony volt néhány tagállamban. Fennáll a kockázat, hogy az Alap hozzáadott értékét csökkenti a tagállamokban annak adminisztratív összetettsége. Az ellenőrzésünk során felkeresett tagállamok az Alap által biztosított rugalmasságot kihasználva meglehetősen eltérő módokon támogatták a nemzeti integrációs politikákat.

V Megállapítottuk, hogy a 2014–2020-as időszakban a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és az Európai Szociális Alap között csekély mértékű volt a koordináció. Nem találtunk példamutató gyakorlatot arra, hogy ezt a két uniós alapot a 2014–2020-as időszakban összehangolt módon használták volna fel teljes integrációs pályák finanszírozására, például úgy, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap finanszírozásával létrehozott korai integrációs intézkedések támogatását középtávon az Európai Szociális Alap vette volna át. A 2021–2027-es időszakban azonban előrelépést állapítottunk meg e két alap elhatárolása terén.

VI Megállapítottuk, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap által támogatott tevékenységek relevánsak voltak az integrációs igények szempontjából, de a tagállamok eltérő mértékben igazították az integrációs intézkedéseket a konkrét csoportok szükségleteihez. A készségek és képesítések elismerése egyre fontosabb a munkaerőpiaci integráció szempontjából. Az Alap azonban csak elhanyagolható mértékű támogatást nyújtott e területre, bár ahhoz más uniós alapok is biztosítottak finanszírozást. A projektek nagyjából megvalósították a várt outputokat, de az alkalmazott eljárások csak kismértékben tették lehetővé a költségértékelést.

VII Megállapítottuk, hogy a Bizottság egy meglévő strukturális rendszer keretében felügyelte a tagállami beszámolást, de továbbra is voltak problémák az adatminőséget illetően. A tagállamok általában nem hangolták össze a résztvevők számára és eredményeire vonatkozó célértékeiket a 2021–2027-es integrációs költségvetés növekedésével. Nehéz volt felmérni, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap mennyiben járult hozzá az integrációhoz, többek között azért, mert a tagállamok nem követték nyomon az integrációs pályákat.

VIII Jelentésünk négy ajánlást fogalmaz meg, amelyek célja a jövőbeli fellépések hatékonyságának és eredményességének javítása az integráció terén. A Bizottság a tagállamokkal együttműködve:

- elemezze, hogyan lehetne feltárni a finanszírozási hiányosságokat és egyszerűsíteni a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap által a harmadik országbeli állampolgárok integrációjához nyújtott támogatás programozását;
- gyűjtse, elemezze és terjessze a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap által az integrációs intézkedésekhez nyújtott támogatással kapcsolatos bevált gyakorlatokat;

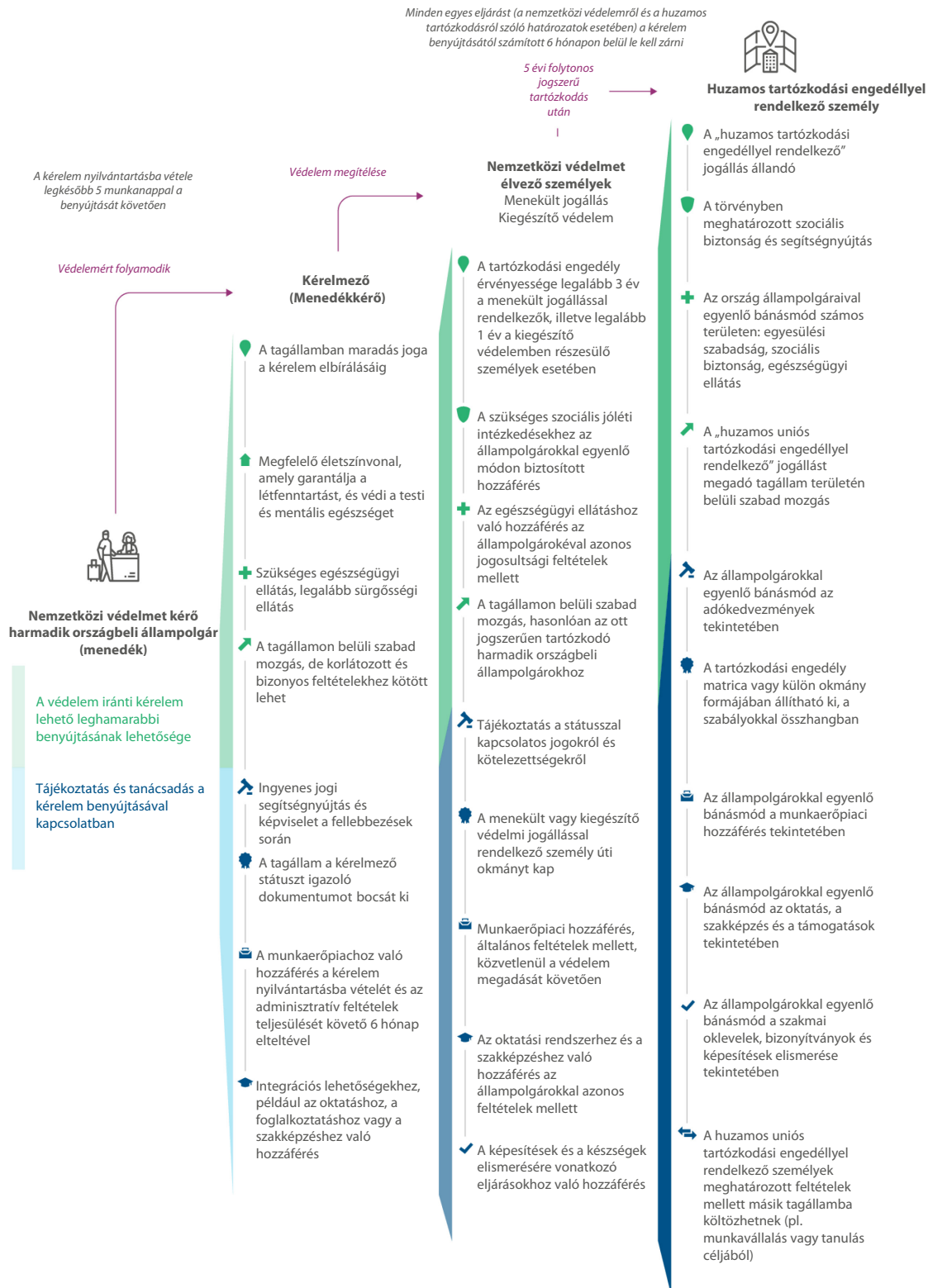
- javítsa az adatok megbízhatóságát, valamint a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap által az integrációhoz nyújtott támogatás nyomon követését és a kapcsolódó beszámolást;
- elemezze, hogyan lehetne javítani a beszámolási keretet a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap által a harmadik országbeli állampolgárok integrációs pályáihoz nyújtott támogatás teljesítményértékelésének lehetővé tétele érdekében.

Bevezetés

Az Unióban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok és integrációjuk fő jellemzői

01 E jelentésünkben az uniós állampolgársággal nem rendelkező, az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó személyeket harmadik országbeli állampolgároknak nevezünk. Ezen belül többféle kategóriákba tartoznak, mivel más-más okból érkeznek az Unióba. Vannak, akik legálisan érkeztek munkavállalás, tanulás, kutatás vagy családegyesítés céljából. Mások nemzetközi védelmet kérelmezőként (menedékkérőként) vagy nemzetközi védelemben részesülőként (menekültként) léptek be az Unióba. A harmadik országbeli állampolgároknak tehát eltérő jogai, igényei és kötelezettségei lehetnek az integráció tekintetében. Az **1. ábra** az Unióban védelmet kérő harmadik országbeli állampolgárok jogait és kötelezettségeit mutatja be.

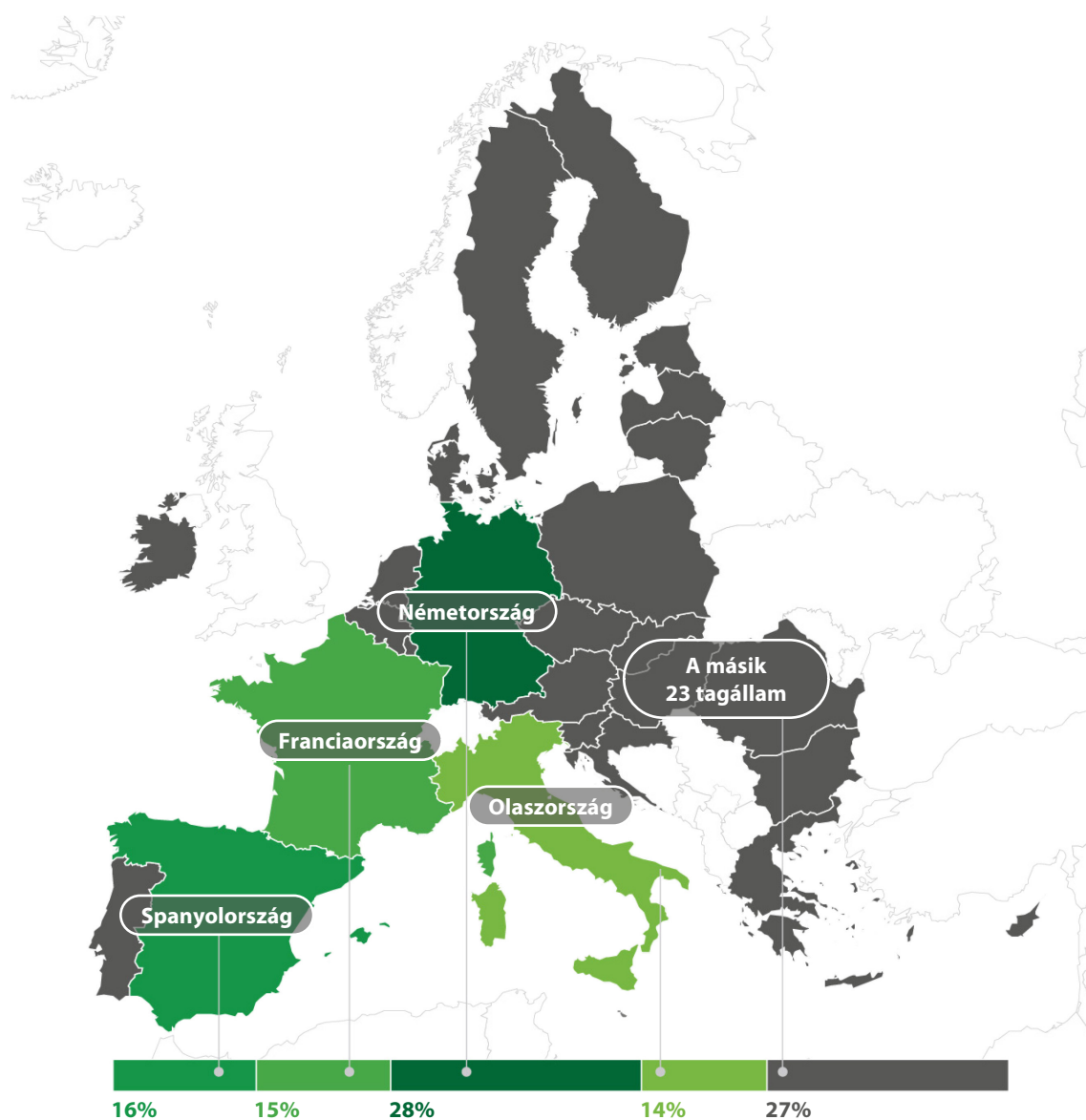
1. ábra. A védelmet kérő harmadik országbeli állampolgárok jogai és kötelezettségei

Forrás: Európai Számvevőszék, az (EU) 2024/1347 rendelet, az (EU) 2024/1348 rendelet, a 2003/109/EK tanácsi irányelv és az (EU) 2024/1346 irányelv alapján.

02 A 2023. évi adatok azt mutatják, hogy az Ukrajna elleni 2022. évi orosz inváziót követően az Unióban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok száma összesen 27,3 millióra nőtt, ami az Unió népességének 6,1%-át teszi ki¹. 2023-ban a harmadik országbeli állampolgárok mintegy 73%-a mindössze négy uniós tagállamban élt (**2. ábra**).

2. ábra. A harmadik országbeli állampolgárok százalékos aránya a tartózkodási hely szerinti uniós országokban

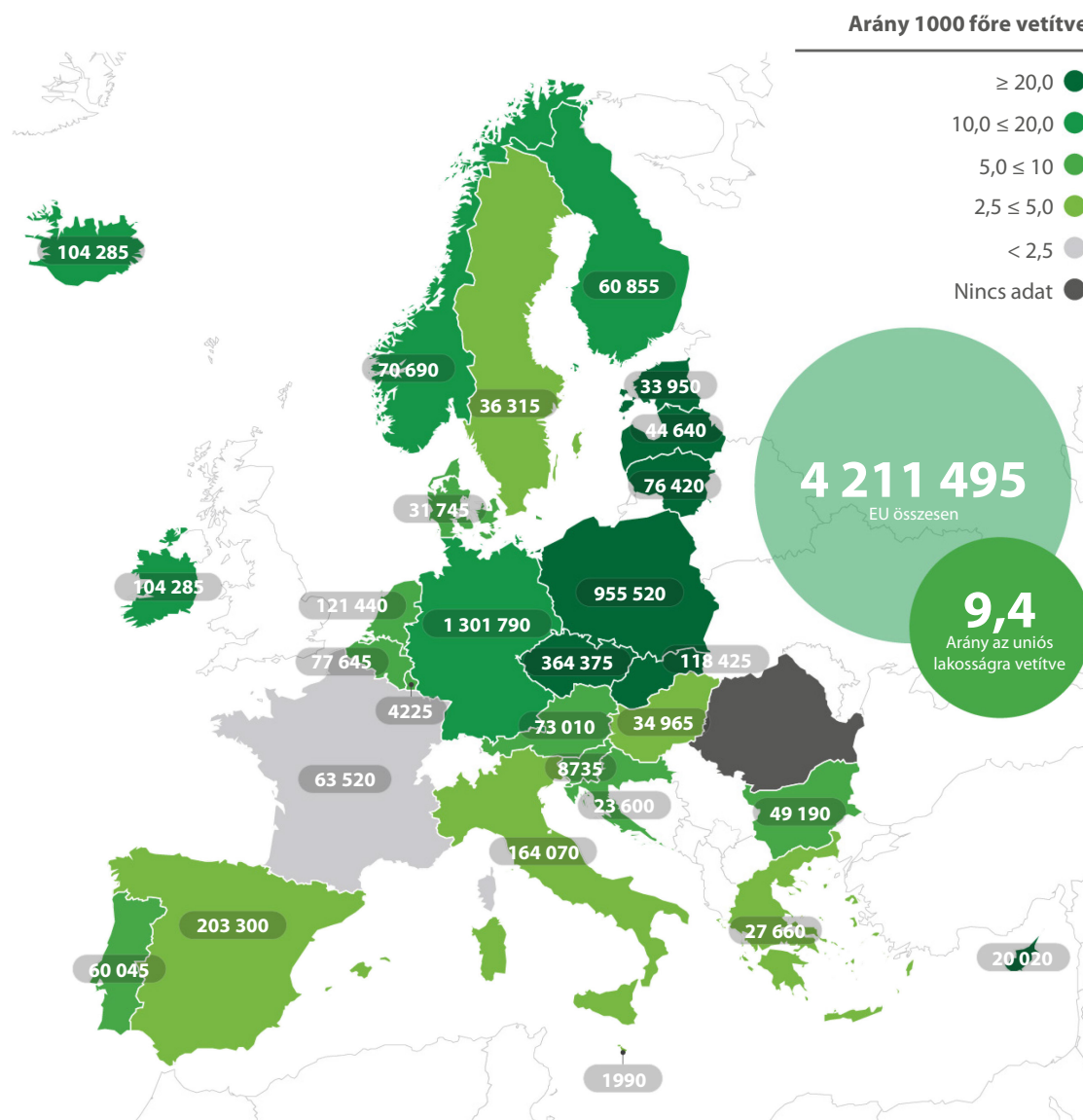
Forrás: Eurostat, 2023. évi adatok.

¹ Forrás: Eurostat, 2023. évi adatok.

03 2024. február 29-én mintegy 4,3 millió² olyan harmadik országbeli állampolgár részesült átmeneti védelemben, akik a 2022. évi inváziót követően menekültek el Ukrajnából. Az ilyen státuszúak elsősorban Németországban (a teljes létszám 31%-a), Lengyelországban (23%) és Csehországban (9%) tartózkodtak (**3. ábra**).

² Forrás: Eurostat, 2024 március 31-i, 2024 május 6-án kivonatolt adatok.

3. ábra. Az átmeneti védelmi jogállással rendelkező, Ukrajnából menekült nem uniós polgárok száma uniós tagállamonként

Az Ukrajnából elmenekült és **2024. március** végén átmeneti védelem alatt álló nem uniós polgárok.

A francia adatok általában nem tartalmazzák a kiskorúakat.

A 2024. március végén átmeneti védelemben részesülő személyek teljes uniós száma Románia esetében a 2024. február végi adatok alapján számítva.

A hónap végén Cipruson és Izlandon átmeneti védelem alatt álló személyek számára vonatkozó adatok magukban foglalnak néhány olyan személyt is, akiknek átmeneti védelmi jogállása ekkor már nem volt érvényes.

Forrás: Eurostat.

04 Az integrációnak többféle definíciója van. Az egyik hivatalos (bár jogilag nem kötelező erejű) uniós fogalommeghatározás a következő: „Az *integráció dinamikus, kétirányú folyamat, amely során a bevándorlók és az őket befogadó társadalmak kölcsönösen alkalmazkodnak egymáshoz*”³. Egy olyan hosszú távú folyamatról (vagy „integrációs pályáról”⁴) van szó tehát, amely nemcsak a migránsok, hanem a befogadó társadalom részvételét is megköveteli.

05 Az Unió előtt álló egyik szakpolitikai kihívás a belügyek terén a harmadik országbeli állampolgárok és az uniós polgárok közötti társadalmi-gazdasági különbségek csökkentése⁵ (18. bekezdés). A **4. ábra** a különböző társadalmi-gazdasági körülmények között élő harmadik országbeli és fogadó országbeli állampolgárok százalékos arányát mutatja be az Unióban.

³ Az Európai Unió Tanácsa, 14615/04, 17. o.

⁴ *Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2021–2027 programming period*, 19. o.

⁵ SEC(2011) 1358, 13. o.

4. ábra. A harmadik országbeli állampolgárok és a fogadó országbeli állampolgárok közötti társadalmi-gazdasági különbségek az Unióban (2023)

- Harmadik országbeli állampolgárok
- A fogadó ország állampolgárai

Társadalmi befogadás és lakhatás

Munkaerő-piac

Oktatás

Forrás: Európai Számvevőszék, az Eurostat adatai alapján.

A harmadik országbeli állampolgárok integrációját célzó fő uniós tevékenységek

06 A tagállamok felelősek a harmadik országbeli állampolgárok integrációját célzó saját közigazgatási rendszereik és kapcsolódó nemzeti szabályaik kialakításáért. A tagállamok feladata, hogy meghatározzák a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó nemzeti stratégiáikat. A harmadik országbeli állampolgárok

tagállami integrációját célzó uniós támogatást ezért adott esetben országonként igen eltérő rendszerek keretében nyújtják⁶.

A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap az integráció egyik pénzügyi eszköze

07 A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMIA) az Unió által a migránsok integrációját célzó intézkedések támogatására használt eszközök egyike (**16.** bekezdés). Az Alapban 26 tagállam vesz részt, mivel Dánia az 1992. évi [edinburghi megállapodás](#) keretében részben kivonta magát az Unió bel- és igazságügyi politikájából⁷.

Az MMIA a 2014–2020-as időszakban

08 Az MMIA-t két, 2014-ben elfogadott uniós rendelet⁸ hozta létre a 2014–2020-as programozási időszakra, amelyek négy egyedi célkitűzést irányoztak elő. A 2. egyedi célkitűzést a következőképpen határozták meg: *„a tagállamokba irányuló legális migráció támogatása a tagállamok gazdasági és társadalmi szükségleteivel – például a munkaerő-piaci igényekkel – összhangban, védve ugyanakkor a tagállamok bevándorlási rendszereinek integritását, továbbá a harmadik országbeli állampolgárok hatékony integrációjának elősegítése”*⁹. Az **1. háttérmagyarázat** néhány, az MMIA által a 2014–2020 közötti időszakban támogatott¹⁰ jelentősebb nemzeti integrációs intézkedést¹¹ sorol fel.

⁶ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés ([EUMSZ](#)) 79. cikkének (4) bekezdése.

⁷ [A migránsok integrációját célzó dániai alapok | Európai integrációs weboldal \(europa.eu\)](#).

⁸ Az [514/2014/EU rendelet](#) és az [516/2014/EU rendelet](#).

⁹ Az [516/2014/EU rendelet](#) 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

¹⁰ A *Follow the Money II* c. jelentés, 37. o.

¹¹ Az [516/2014/EU rendelet](#) 8–10. cikke.

1. háttérmagyarázat

Az MMIA által 2014 és 2020 között támogatott főbb nemzeti integrációs tevékenységek

A főbb intézkedések az alábbiakra terjedtek ki:

- idegennyelvi képzés;
- az érintett tagállami nemzeti hatóságok munkatársai és az érdekelt felek közötti intézményi együttműködés javítása;
- a civil és társadalmi irányultságot támogató intézkedések.

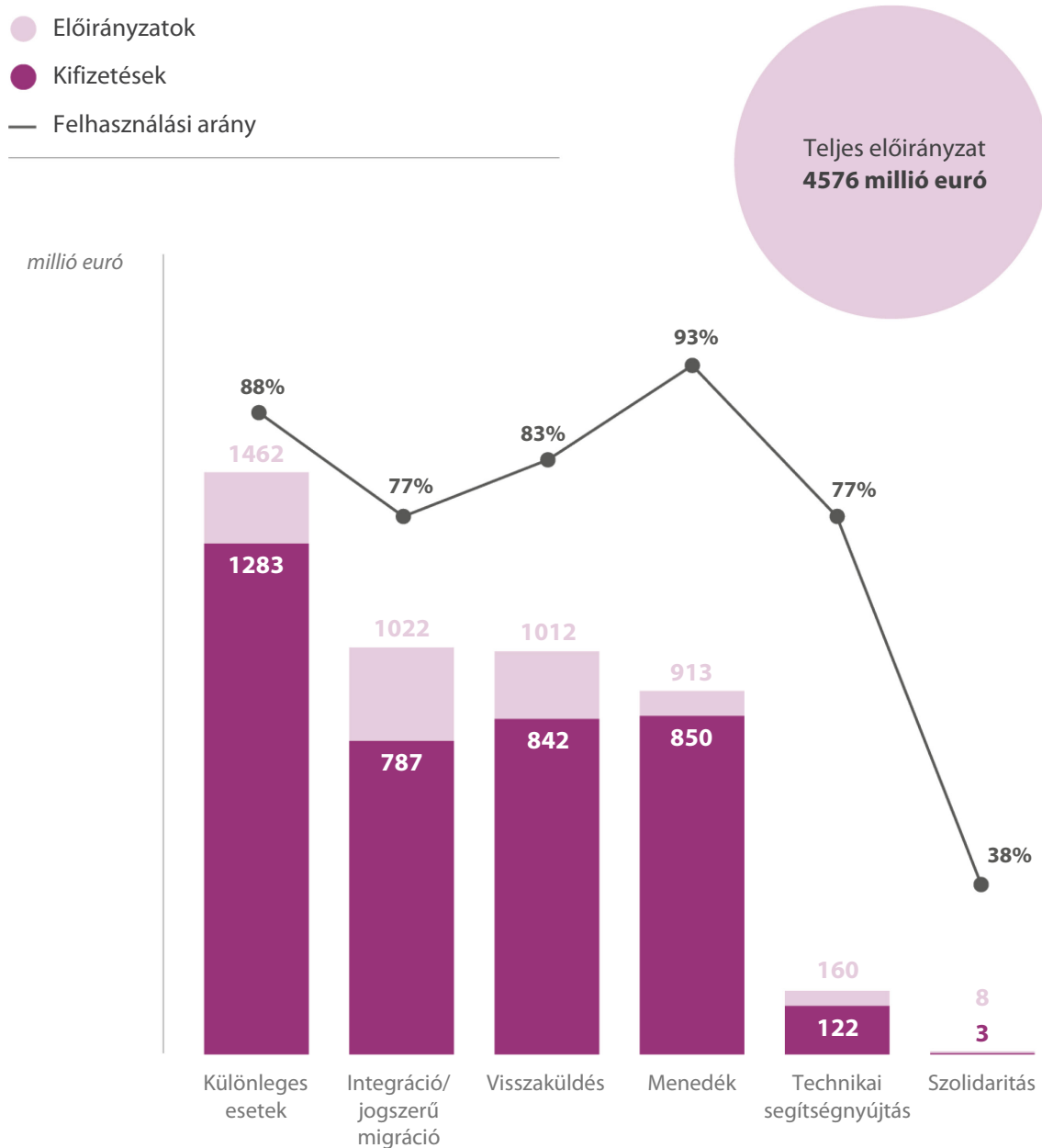
09 Mivel 2015-től megnőtt az Unióba érkező harmadik országbeli állampolgárok száma, a 2014–2020-as programozási időszakban az MMIA számára elkülönített összes forrás 140%-kal nőtt (a kezdeti 3137 millió euróról 7595 millió euróra – közvetlen, közvetett és megosztott irányítás keretében)¹².

10 Az MMIA-ról szóló 2014. évi rendelet előírta, hogy az Alap forrásainak legalább 20%-át integrációs és legális migrációs intézkedésekre kell fordítani (2. egyedi célkitűzés)¹³. A 2014–2020-as időszak MMIA-ból támogatott nemzeti programjai 1022 millió eurót, azaz a megosztott irányítás alá tartozó összes program teljes összegének (4576 millió euró) 22,3%-át különítették el az integrációra és a legális migrációra, ami éppenhogy meghaladja a minimális százalékos arányt. Az MMIA beszámolója szerint 2022 végéig ebből 787 millió eurót használtak fel az integrációra és a legális migrációra irányuló nemzeti programokban, ami 77%-os végrehajtási arányt jelent. Az **5. ábra** az MMIA egyedi célkitűzései szerinti bontásban mutatja be az előirányzatokat és a kifizetéseket. Az integráció és a legális migráció (2. egyedi célkitűzés) az előirányzatok tekintetében a második, a kifizetések tekintetében pedig a negyedik helyen áll.

¹² A 2023. évi költségvetés-tervezetet kísérő programindokolás, 857–859. o.

¹³ Az 516/2014/EU rendelet 15. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

5. ábra. A nemzeti programok egyedi célkitűzéseire nyújtott MMIA-finanszírozás (2014–2020)

Megjegyzés: Hogy átfogó képet adjunk a kiadásokról, az Egyesült Királyság is szerepel az ábrán, mivel az a 2014–2020-as programozási időszak lezárásáig továbbra is részesül MMIA-finanszírozásban.

Forrás: Az MMIA 2014–2022. évi beszámolója – a Bizottság által szolgáltatott adatok.

Az MMIA a 2021–2027-es időszakban

11 Az MMIA-t a 2021–2027-es időszakra az (EU) 2021/1147 rendelet hozta létre ismételten. Az Alap emellett bekerült a közös rendelkezésekről szóló rendelet¹⁴ hatálya alá.

12 A 2021. évi MMIA-rendelet meghatározta, hogyan támogatja az Alap az integrációt¹⁵. Az integrációra vonatkozó egyedi célkitűzés – kisebb változtatásokkal – a 2021–2027-es időszakban is érvényben maradt¹⁶. Bár az MMIA által a 2021–2027-es időszakban támogatott integrációs tevékenységek nagyrészt hasonlóak voltak a 2014–2020-as időszakéihoz, úgy alakították ki azokat, hogy az MMIA-támogatás az integráció korai szakaszában végzett személyre szabott tevékenységekre (**2. háttérmagyarázat**), de a tagállamok e területen meglévő képességeit támogató általános intézkedésekre is összpontosuljon¹⁷.

2. háttérmagyarázat

Az integrációs folyamat korai szakaszaira irányuló főbb tevékenységek

- Korai információs csomagok és kampányok, amelyek célja, hogy felhívják a figyelmet az Unióba irányuló jogszerű migrációs eljárásokra
- A társadalmi és gazdasági befogadásra, tanácsadásra, oktatásra, nyelvi és egyéb képzésekre – például állampolgári ismeretek oktatására és szakmai tanácsadásra –, valamint a befogadó társadalomban való aktív részvételre és az abba való beilleszkedésre összpontosító integrációs programok, az érdekelt felek bevonásával

13 A 2021. évi MMIA-rendelet 9882 millió eurót különített el az Alap számára. Ez 30%-os emelkedést jelent az előző programozási időszakhoz viszonyítva (7595 millió euró). Összesen 6270 millió eurót (63,5%) fordítottak az MMIA tagállami programjainak finanszírozására¹⁸, a fennmaradó 3612 millió eurót (36,5%) pedig az

¹⁴ Az (EU) 2021/1060 rendelet.

¹⁵ Az (EU) 2021/1147 rendelet II. és III. melléklete.

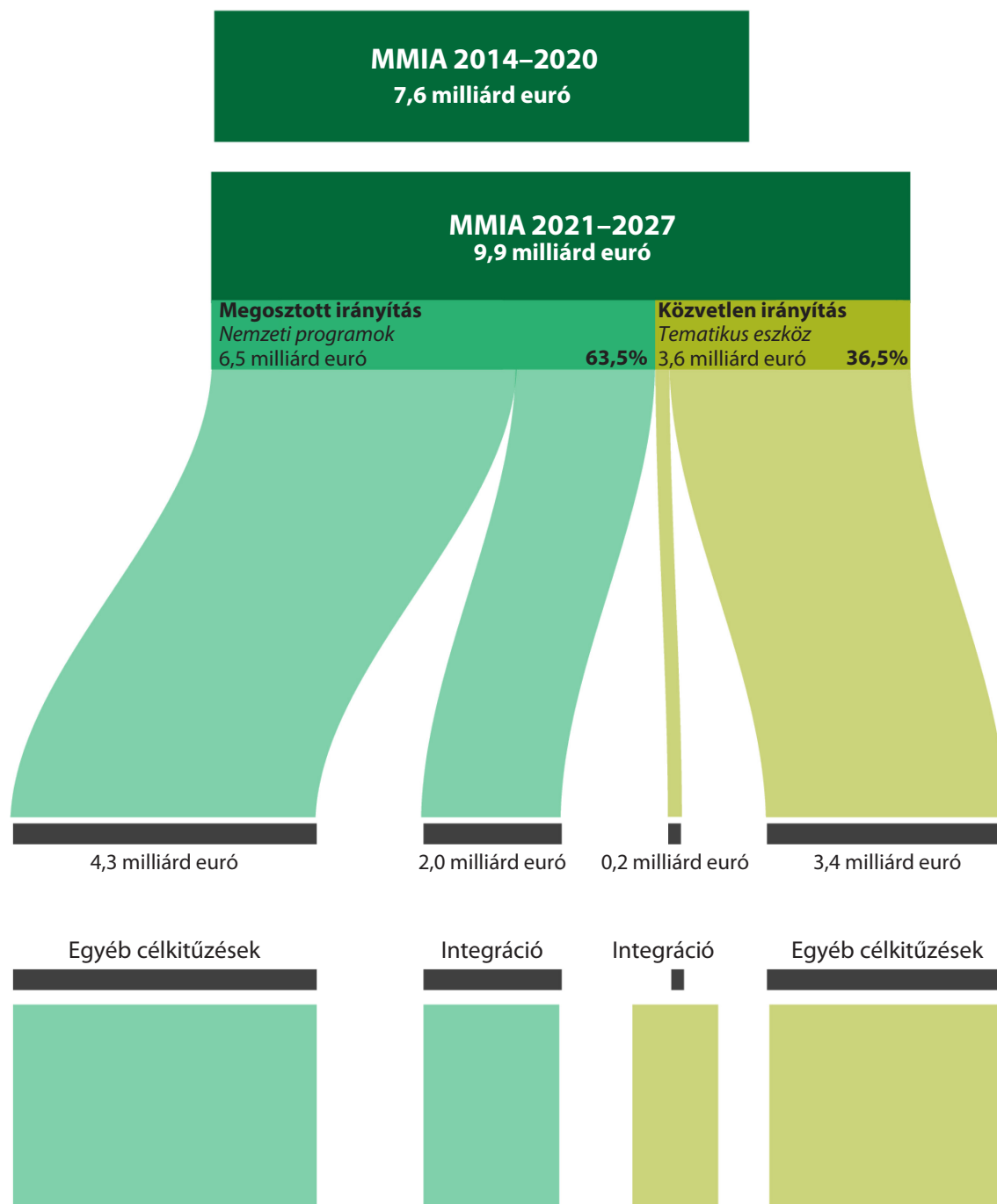
¹⁶ Uo., a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontja.

¹⁷ COM(2020) 758: „Cselekvési terv az integrációról és a befogadásról a 2021–2027-es időszakra”, 18. o.

¹⁸ Az (EU) 2021/1147 rendelet 10. cikke.

Alapnak az újonnan felmerülő vagy előre nem látható szükségletekre, az uniós prioritások kidolgozására, valamint a kihívások kezelésére szolgáló „tematikus eszköze” különítették el¹⁹ (6. ábra).

6. ábra. Az MMIA-finanszírozás áttekintése

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

¹⁹ Uo., 11. cikk.

14 A 2021. évi MMIA-rendelet előírta, hogy 2024-ben a Bizottság a költségvetés félidős felülvizsgálatának részeként további 1045 millió eurót különítsen el az MMIA nemzeti programjaira²⁰.

15 Az MMIA-ról szóló 2021. évi rendelet emellett úgy rendelkezett, hogy az Alap nemzeti programjaira előírányzott források legalább 15%-ából²¹ integrációs és legális migrációs intézkedéseket kell támogatni (2. egyedi célkitűzés). Az ezen intézkedésekre elkülönített előírányzatok, amelyek a 2021–2027-es nemzeti programok forrásainak 34%-át teszik ki, meghaladják az előírt minimális százalékos arányt.

Egyéb uniós alapok

16 Más uniós alapok, például az Európai Szociális Alap (ESZA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), az Európai Regionális Fejlesztési Alap vagy más programok (például az Erasmus+)²² szintén hozzájárulhatnak a migránsok és a migráns háttérrel rendelkezők integrációjához. A Bizottság mindkét programozási időszakra vonatkozóan iránymutatást (az uniós forrásoknak a migráns háttérrel rendelkező személyek integrációjára történő felhasználását segítő eszköztárat)²³ tett közzé az érdekelt felek segítségére, amely ismerteti e források alkalmazási körét. A 2021–2027-es időszakra a tagállamok 1,1 milliárd eurót (teljes költségvetés) programoztak az ESZA+ keretében a harmadik országbeli állampolgárok társadalmi-gazdasági integrációját előmozdító intézkedésekre. Ez az információ a 2014–2020-as időszakra nem áll rendelkezésre, mivel a jogi keret nem tartalmazott kifejezetten erre a célcsoportra irányuló beavatkozási területet.

Az integrációval foglalkozó uniós szakpolitikai dokumentumok és a migrációval kapcsolatos közelmúltbeli fejlemények

17 A Tanács már 2004-ben hangsúlyozta a migránsok rendezett integrációjának stratégiai fontosságát, és 11 közös alapelvet határozott meg az Unión belüli bevándorlási integrációs politika számára²⁴. A Bizottság 2016-ban elfogadta a [harmadik](#)

²⁰ Uo., a 13. cikk (1) bekezdésének b) pontja és a 17. cikk (1) bekezdése.

²¹ Uo., a 16. cikk (2) bekezdésének b) pontja.

²² [Felsőoktatás migránsok és menekültek számára | Európai oktatási térség \(europa.eu\)](#).

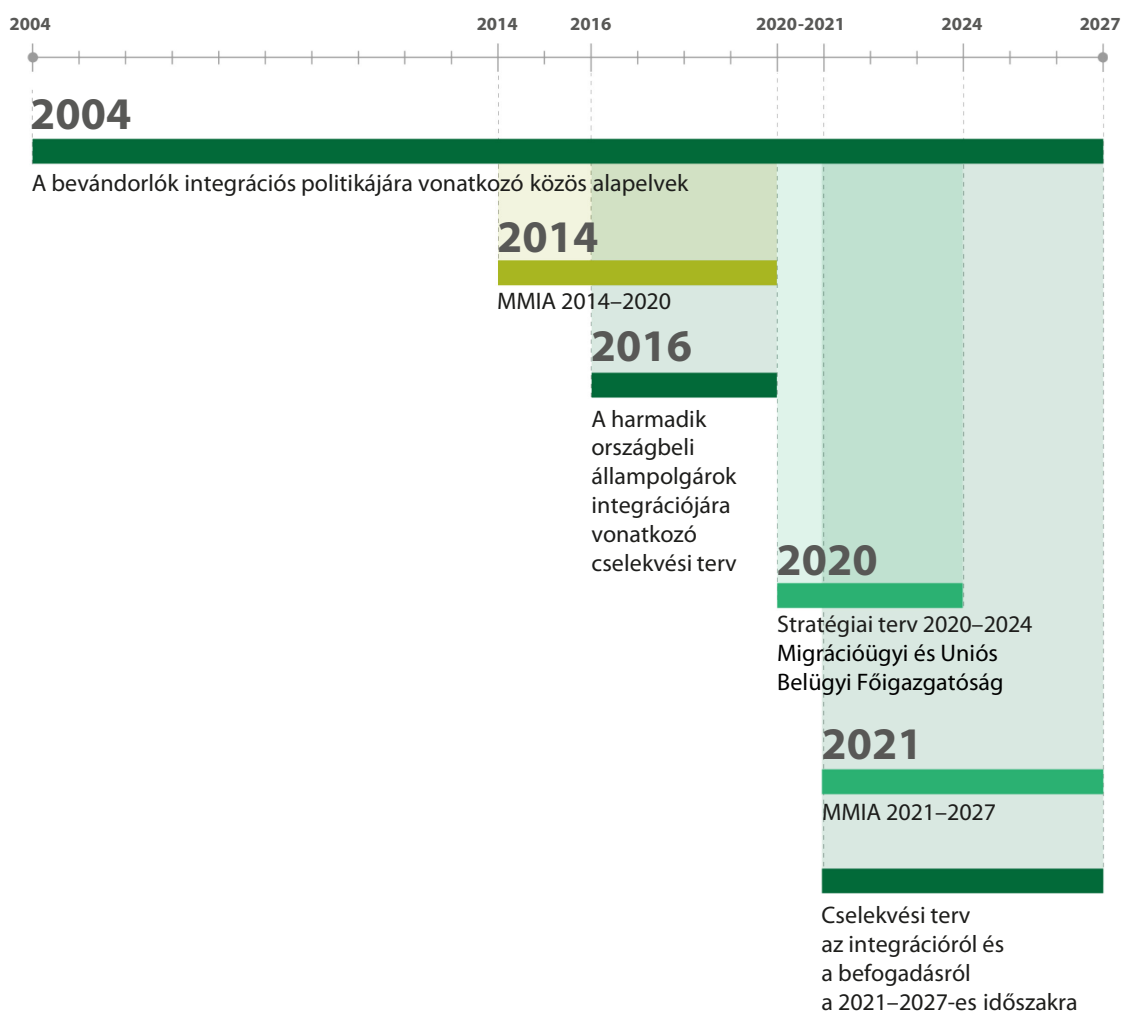
²³ [Toolkit for the 2014–2020 programming period; Toolkit for the 2021–2027 programming period](#).

²⁴ Az Európai Unió Tanácsa, [14615/04](#), 15. o.

országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési tervet. Az ebben szereplő intézkedések célja a tagállamok és más felek integrációs erőfeszítéseinek támogatása volt.

18 2020-ban a Bizottság elfogadta az integrációról és a befogadásról szóló új cselekvési tervet (2021–2027), amely további intézkedéseket vázolt fel a fogadó ország állampolgárai és a migránsok, valamint a különböző migráns közösségek között a kulcsfontosságú területeken (oktatás, foglalkoztatás, egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés stb.) mutatkozó különbségek kezelésére. A 2021–2027-es cselekvési terv a migránsokra és a migráns háttérű uniós polgárokra egyaránt kiterjed. Hatálya ezért tágabb, mint a 2016. évi cselekvési tervé, amely csak a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozott. A **7. ábra** időrendben mutatja be az MMIA-keret uniós szakpolitikai dokumentumait.

7. ábra. Az MMIA-keret uniós szakpolitikai dokumentumai időrendben

Forrás: Európai Számvevőszék.

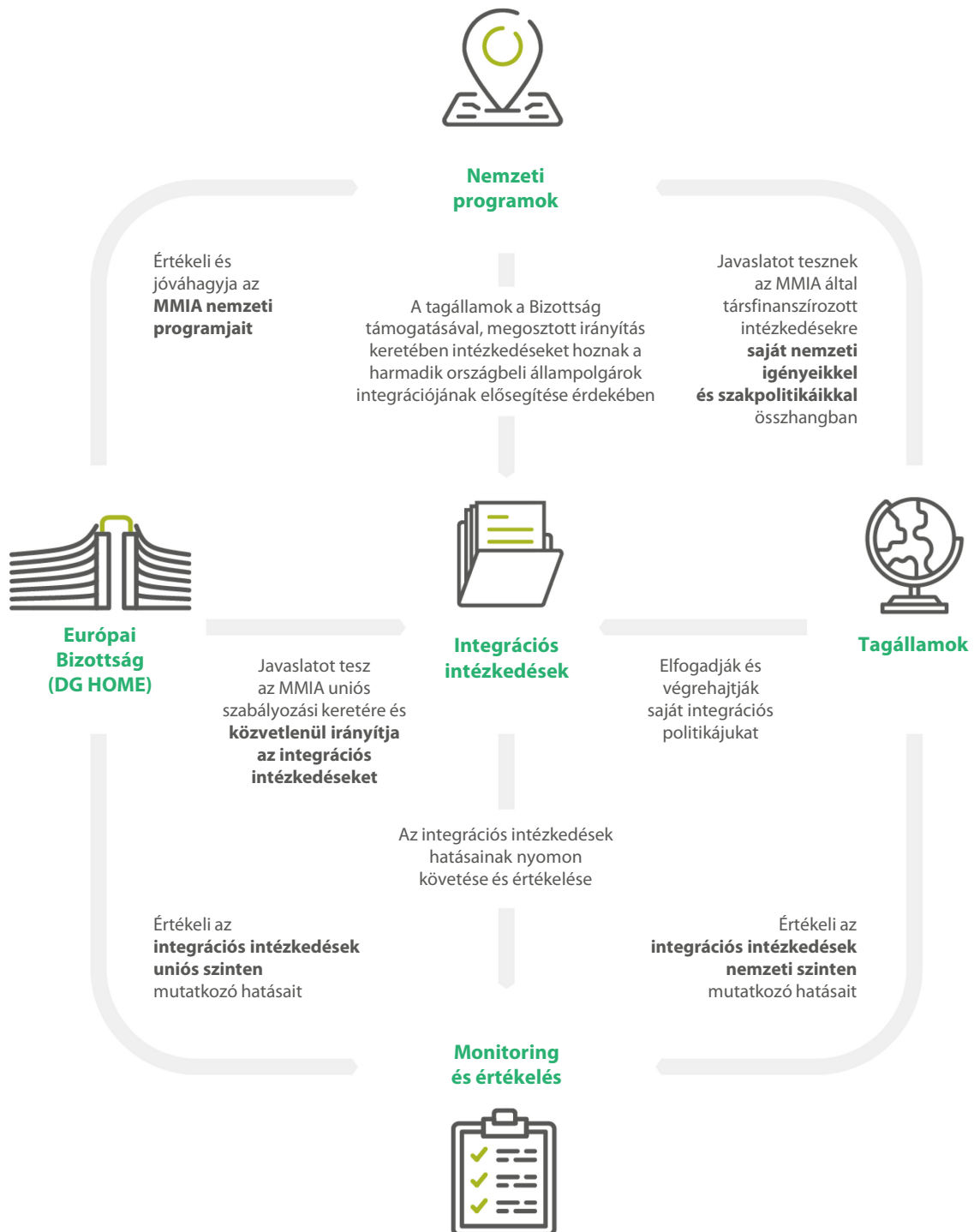
19 Az Európai Parlament 2024. április 10-én elfogadta a **migrációs és menekültügyi paktumot**. A cél az Unión belüli migrációval kapcsolatos kihívások átfogó kezelése. A paktum egyes részei, például a **kvalifikációs rendelet** vagy a **befogadási feltételekről szóló felülvizsgált irányelv** olyan szempontokat is tartalmaznak, amelyek relevánsak a nemzetközi védelemben részesülő személyek integrációja szempontjából.

A Bizottság és a tagállamok szerepe az MMIA irányításában

20 Az MMIA-t többnyire megosztott irányítás keretében hajtják végre (az Alap teljes finanszírozásának 60–65%-át). A tagállamok által elkészített és benyújtott vidékfejlesztési programokat a Bizottság értékeli és hagyja jóvá. A nemzeti programok az ukrajnai háború elől menekülőket (**03.** bekezdés) is az MMIA által finanszírozott integrációs intézkedésekre jogosult csoportként vehetik figyelembe. A tagállamok elfogadják azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek a pénzeszközök megfelelő felhasználásának biztosításához szükségesek, beleértve egy „felelős hatóság” kijelölését az MMIA finanszírozásának végrehajtására. Jelentésünkben a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret (MFF) tekintetében alkalmazandó „felelős hatóság” kifejezést és a 2021–2027-es MFF tekintetében alkalmazandó „irányító hatóság” kifejezést egyenértékűnek tekintjük. Az MMIA támogatási intézkedéseinek kedvezményezettjei (egyesületek, helyi hatóságok, közintézmények stb.) támogatási megállapodásokat kötnek az érintett tagállami hatósággal, és ők felelősek a szabályok tényleges, a megállapodás szerinti feltételeknek megfelelő alkalmazásáért.

21 A **8. ábra** a Bizottság és a tagállamok szerepét és felelősségi köreit mutatja be az MMIA által finanszírozott, a migránsok integrációjával kapcsolatos intézkedések megtervezésében, végrehajtásában és értékelésében.

8. ábra. Az Európai Bizottság és a tagállamok feladatkörei

Forrás: Európai Számvevőszék, vonatkozó uniós rendeletek alapján.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

22 Ellenőrzésünk célja a következő átfogó ellenőrzési kérdés megválaszolása volt: a Bizottság és a tagállamok hatáskörükön belül gondosan és eredményesen használták-e fel az MMIA-ból a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára nyújtott támogatást. Vizsgálatunk elsősorban a következőkre irányult:

- o egyértelmű keret állt-e rendelkezésre arra nézve, hogyan kell felhasználni az MMIA-t a harmadik országbeli állampolgárok integrációjának támogatására, és kimutatható volt-e az MMIA hozzáadott értéke;
- o az MMIA által támogatott integrációs intézkedéseket megfelelően választották-e ki, és a kiválasztott projekteket megfelelően hajtották-e végre;
- o eredményes rendszer állt-e rendelkezésre az MMIA integrációs intézkedéseinek nyomon követésére és értékelésére.

23 Ellenőrzésünk hatóköre a 2014–2020-as és a 2021–2027-es programozási időszak tekintetében a legális migrációra és integrációra vonatkozó egyedi célkitűzés („2. egyedi célkitűzés”)²⁵ kapcsán meghatározott, bármely kategóriájú és jogállású harmadik országbeli állampolgárok integrációját célzó intézkedésekre terjedt ki (01. bekezdés). Jelentésünk nem foglalkozik az Unióban illegálisan tartózkodó személyekkel.

24 Jelentésünk az uniós migrációs politikára vonatkozó korábbi számvevőszéki ellenőrzések sorába illeszkedik²⁶. E téma iránt az Európai Parlament is több ízben érdeklődését fejezte ki. Emellett a téma fontosságára és az uniós költségvetés szempontjából meghatározó pénzügyi jelentőségére tekintettel döntöttünk úgy, hogy megvizsgáljuk a harmadik országbeli állampolgárok MMIA által támogatott integrációját. Arra törekszünk, hogy értékes információkat nyújtsunk a Bizottságnak és a tagállamoknak az MMIA-ból finanszírozott integrációs intézkedések végrehajtása eredményességének és az e finanszírozással támogatott projektek hatékonyságának

²⁵ Az 516/2014/EU rendelet 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 8–10. cikke; az (EU) 2021/1147 rendelet II. és III. melléklete.

²⁶ 06/2017. sz. különjelentés: „Az EU válasza a menekültválságra”; 24/2019. sz. különjelentés: „Migránsok menedékjoga, áthelyezése és kiutasítása”, 17/2021. sz. különjelentés: „Az Unió harmadik országokkal folytatott visszafogadási együttműködése”.

javításához. Reméljük továbbá, hogy jelentésünk a vonatkozó nyomonkövetési eszközök működését is javítja majd.

25 Mindkét programozási időszak esetében ellenőriztük az MMIA által finanszírozott integrációs intézkedések irányítási rendszereit, és megvizsgáltuk a 2014–2020-as programozási időszak 22 olyan projektjét, amelyeket 2023. június 30-ig (határnapunkig) szerepeltettek az MMIA elszámolásaiban. Ellenőrzési bizonyítékainkat dokumentum- és adatelemzés, valamint a Bizottság, illetve az MMIA intézkedéseinek kialakításáért és végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok képviselőivel folytatott interjúk útján gyűjtöttük össze.

26 Emellett ellenőrző látogatásokat tettünk Németországban, Spanyolországban, Franciaországban és Svédországban. E tagállamokat az összes tagállam számára az integrációra elkülönített pénzüsszegek alapján választottuk ki (e négy országé ugyanis az MMIA-ból a 2021–2027-es időszakra vonatkozó 2. egyedi célkitűzésre elkülönített összes előirányzat 57%-a). Olyan kritériumokat is figyelembe vettünk, mint a tagállamok földrajzi elhelyezkedése az Unión belül és az integrációs intézkedésekben részt vevő személyek száma.

27 20 megosztott irányítású és 2 közvetlen irányítású projektet vizsgáltunk meg. A projekteket az irányítás típusa (közvetlen vagy megosztott), a lényegesség, a támogatott integrációs intézkedések típusai, valamint a projektek földrajzi elhelyezkedése alapján választottuk ki. Az általunk kiválasztott megosztott irányítású projektekre 34,7 millió euró összegű kifizetést teljesítettek az MMIA-ból, ami az általunk felkeresett négy tagállamban 2022 végéig a 2. egyedi célkitűzés keretében kifizetett teljes MMIA-támogatás mintegy 11%-át tette ki.

Észrevételek

Bár egyértelmű, hogy az MMIA hogyan lenne felhasználható integrációs intézkedésekre, fennáll a kockázat, hogy hozzáadott értékét csökkenti adminisztratív összetettsége

28 Megvizsgáltuk, hogy az uniós szakpolitikai dokumentumok és jogszabályok egyértelmű indokolást és stratégiát tartalmaznak-e az MMIA beavatkozásait illetően. Az általunk felkeresett négy tagállamban elemeztük az MMIA integrációs intézkedésekhez nyújtott támogatásának szintjét az egyéb rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz képest, valamint az MMIA-támogatás hozzáadott értékét. Elemeztük az MMIA végrehajtása során a tagállamok által alkalmazott megközelítéseket, figyelembe véve az egyes felkeresett tagállamok eltérő körülményeit. Végezetül értékeltük, hogy az uniós forrásokat összehangolt módon használták-e fel az integrációs pályák finanszírozására.

A jogszabályi keret egyértelműen indokolja az MMIA-ból finanszírozandó intézkedéseket

29 A Tanács, a Parlament és a Bizottság elfogadta az Unió integrációs stratégiájáról szóló fő dokumentumokat²⁷ (17–18. bekezdés). A Bizottság által 2016-ban²⁸ és 2020-ban²⁹ elfogadott, a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó két cselekvési terv meghatározza az integrációval és a befogadással kapcsolatos uniós szintű munka alapelveit és prioritásait. A tervek emellett intézkedéseket vázolnak fel a Bizottság számára, és arra ösztönzik a tagállamokat, hogy dolgozzák ki saját fellépéseiket. Az általunk áttekintett 2021–2027-es nemzeti programok többnyire általános hivatkozásokat tartalmaztak a 2021–2027-es cselekvési tervre.

30 Az uniós jogszabályok egyértelműen meghatározzák az MMIA-nak a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára irányuló célkitűzését, valamint az Alap által támogatott integrációs tevékenységeket (08. és 12. bekezdés). Az MMIA-nak a közös

²⁷ Migrációügy és uniós belügyek (europa.eu)

²⁸ COM(2016) 377.

²⁹ COM(2020) 758.

rendelkezésekről szóló rendeletbe való felvétele biztosítja az Alap más uniós strukturális és beruházási alapokkal való koordinációját és stratégiai összehangolását.

31 Az uniós jogszabályok emellett egyértelműen meghatározzák a Bizottság és a tagállamok szerepét és felelősségét is az MMIA kezelésében (20–21. bekezdés). A támogatási megállapodások úgy határozzák meg az MMIA-ból nyújtott támogatás szintjét, hogy feltüntetik az elszámolható kiadások azon részarányát, amely az Alapból kerül finanszírozásra. Ez az arány – az ún. uniós társfinanszírozási arány – projektenként változik, de elvben nem haladhatja meg a támogatható kiadások 75%-át (bár bizonyos körülmények között 90% vagy 100% is lehetséges)³⁰.

Az MMIA néhány tagállamban az egyéb rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz képest kevés támogatást nyújt az integrációs intézkedésekhez

32 Az általunk felkeresett négy tagállamban elemeztük a 2014–2020-as időszakban az MMIA-ból nyújtott integrációs támogatás szintjét. Ezek a tagállamok nem tudtak összevont áttekintést adni nekünk a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára fordított valamennyi (nemzeti és uniós) forrásról. Ezért felkértük az MMIA illetékes hatóságait, hogy lássanak el bennünket olyan részletes adatokkal a 2014–2020-as időszakra vonatkozó integrációs finanszírozásról, amelyeket közvetlenül össze tudunk hasonlítani az Alap e területre fordított kiadásaival.

33 Németországban és Franciaországban a belügyminisztériumok költségvetéséből kaptunk adatokat, mivel ők voltak felelősek a harmadik országbeli állampolgárok integrációjáért. Svédországban csak a 2014–2020-as MMIA-program félidős értékeléséből származó információk álltak rendelkezésre, és annak hatóköre kevésbé egyértelműen volt meghatározva. Spanyolországban a nemzeti hatóságok nem szolgáltattak olyan információkat, amelyek alapján összehasonlíthattuk volna az MMIA finanszírozását más integrációs finanszírozásokkal.

34 A kapott adatok alapján Németországban, Franciaországban és Svédországban az egyéb rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz képest kismértékű volt az MMIA-támogatás. Franciaországban az MMIA-ból az integrációhoz nyújtott támogatás és a harmadik országbeli állampolgárokkal kapcsolatos integrációs politikáért felelős minisztérium rendelkezésére bocsátott finanszírozás összehasonlítása azt mutatja, hogy az MMIA integrációs intézkedései a 2014–2020-as időszakban rendelkezésre álló

³⁰ Az 514/2014/EU rendelet 16. cikke és az (EU) 2021/1147 rendelet 15. cikke.

egyéb források legfeljebb 6%-ának feleltek meg. Németországban és Svédországban az MMIA-támogatás a becslések szerint még ennél is alacsonyabb.

Az integrációs intézkedések esetében fennáll annak a kockázata, hogy az MMIA-ból származó hozzáadott értéket csökkenti a tagállamokat terhelő adminisztratív összetettség

35 A 2014–2020-as és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó jogi keret előírja a tagállamok számára, hogy az MMIA finanszírozásának bizonyos százalékát (20%, illetve 15%) integrációs intézkedésekre kell fordítani, kivéve, ha nemzeti programjaikban ennél alacsonyabb százalékos arány alkalmazását indokolják meg. E követelmény célja annak biztosítása, hogy az MMIA a migráció valamennyi területén támogasson intézkedéseket a tagállamokban. A Bizottságnak a 2014–2020-as MMIA-ról készített 2018. évi [félidős felülvizsgálati jelentése](#) azonban jelezte, hogy esetleg érdemes lenne átgondolni az Alap célkitűzései szerinti minimális finanszírozási arányokat³¹. Ennek célja az MMIA különböző célkitűzéseihez kapcsolódó nemzeti programok széttöredezettiségének elkerülése és a rugalmasság növelése volt.

36 Az MMIA irányítási követelményei némileg bonyolulttá teszik az adminisztrációt a végrehajtó hatóságok és a kedvezményezettek számára, amint arról az általunk felkeresett tagállamok az MMIA-ra vonatkozó 2014–2020-as időközi értékelő jelentéseikben be is számolnak³². 2018. évi [félidős felülvizsgálati jelentésében](#) a Bizottság is elismerte: *„Az egyszerűsítés terén történt előrelépések ellenére a jelen szakaszban kevés bizonyíték van arra, hogy az adminisztratív terhek jelentős mértékben csökkentek volna.”*³³.

37 Megállapítottuk, hogy Franciaországban és Spanyolországban a hatóságok úgy döntöttek, hogy a projektek kiválasztása előtt ellenőrzik a potenciális kedvezményezettek pénzügyi megbízhatóságát, hogy azok biztosan képesek-e az uniós források kezeléséhez szükséges adminisztratív munka elvégzésére (**43.** bekezdés). Svédországban és Németországban az MMIA keretében megvalósítandó projektek

³¹ COM(2018) 464, 5.8. szakasz.

³² A Franciaországról szóló értékelő jelentés, 7. o.; A Németországról szóló értékelő jelentés, 6. o.; A Spanyolországról szóló értékelő jelentés, 68. o.; A Svédországról szóló értékelő jelentés, 58. o.

³³ COM(2018) 464, 3.5. szakasz.

kiválasztásakor figyelembe vették az adminisztratív irányítási követelmények teljesítésére való képességet is (42. bekezdés).

38 Az MMIA-ból nyújtott uniós támogatás alapértelmezés szerint pénzügyi hozzáadott értéket képvisel. Amint azonban a 34. bekezdésben ismertettük, az általunk felkeresett tagállamok közül háromban (Németország, Franciaország és Svédország) az egyéb rendelkezésre álló forrásokhoz képest csekély volt az MMIA integrációs intézkedésekhez nyújtott támogatása. Ezekben a tagállamokban ugyanakkor mind a felelős hatóságok, mind a kedvezményezettek aggodalmukat fejezték ki az MMIA adminisztratív összetettségével kapcsolatban. Ezért úgy véljük, fennáll annak a kockázata, hogy az MMIA hozzáadott értéke nem ellensúlyozza – az Alapból finanszírozott integrációs intézkedések programozásával, irányításával, ellenőrzésével és nyomon követésével kapcsolatos – adminisztratív összetettségét.

39 A Bizottság megjegyezte továbbá, hogy a 2014–2020-as programozási időszakban az MMIA nélkül egyes integrációs tevékenységeket valószínűleg nem hajtánának végre, mivel más finanszírozási források nem állnak rendelkezésre e munkaterület támogatására³⁴. A Bizottság az ellenőrzésünk kapcsán folytatott megbeszélések során elmondta, hogy a költségvetési hiány kockázata különösen az innovatívnak tekintett projektek esetében áll fenn. Valóban megállapítottuk, hogy a projektkiválasztási eljárások általában figyelembe vették ezt a jellemzőt, például többletpontokat adtak az ilyen projekteknek. Ugyanakkor sem uniós, sem tagállami szinten nem találtunk egységes meghatározást arra vonatkozóan, hogy egy projekt mitől minősül „innovatívnak”. Készült ugyan iránymutatás az innovatív megközelítésekről³⁵, de a jogalapok csak azt mondják ki egyértelműen, hogy az MMIA-nak a közvetlen irányítás esetében innovatív projekteket kell finanszíroznia³⁶. A megosztott irányítás alá tartozó projektekre nem vonatkozik ilyen, innovatív jelleggel kapcsolatos kitétel.

³⁴ *Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2021–2027 programming period*, 3. fejezet, 11. o.

³⁵ A kölcsönös tanulásról szóló konferencia: *„Innovative approaches to integration and inclusion of migrants”*.

³⁶ Az (EU) 2021/1147 rendelet (48) preambulumbekkezdése és az 516/2014/EU rendelet 20. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

A tagállamok egymástól teljesen eltérő megközelítéseket alkalmaznak

40 Az MMIA felhasználását az MMIA-ról szóló rendeletek határozzák meg: a tagállamok prioritásokat javasolnak programjaikban, amelyeket azután a Bizottság hagy jóvá. A tagállamok rugalmasan választhatják meg, hogyan használják fel az MMIA-t a nemzeti integrációs politikák támogatására.

41 Minden felkeresett tagállam esetében meg tudtuk állapítani, hogy a nemzeti jogszabályok meghatározzák a harmadik országbeli állampolgárok integrációs politikájának általános elveit. Az elvek hasonlóak voltak ezekben a tagállamokban: elsősorban a harmadik országbeli állampolgárok gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai részvételének előmozdítását célozták meg, például a nyelvtanfolyamokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés révén. Hasonlóságokat állapítottunk meg abban a tekintetben is, milyen szerepet játszanak a civil társadalmi szervezetek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok az MMIA nemzeti programjainak kedvezményezettjeiként³⁷.

42 A tagállamok azonban különböző módokon építették be az MMIA-t nemzeti szakpolitikákba. Az általunk felkeresett tagállamok közül három (Franciaország, Németország és Svédország) úgy döntött, hogy az MMIA-társfinanszírozást részesíti előnyben olyan projektek esetében, amelyek elég nagynak tekinthetők az Alap projektirányítási követelményeinek betartásához. Spanyolországban eltérő volt a megközelítés: itt sokkal kisebb léptékű projekteket választottak ki, amelyekhez az MMIA 100%-os előfinanszírozást biztosított. A 2014–2020-as időszakban az MMIA projektenként lekötött összege Spanyolországban mintegy 78 000 euró, míg Franciaországban, Németországban és Svédországban mintegy 700 000 euró, 430 000 euró, illetve 1 000 000 euró volt.

43 A 2021–2027-es időszakban a francia és a német hatóságok továbbra is nagyobb léptékű projektek támogatására vették igénybe az MMIA-t, például kiválasztási küszöbértékek meghatározásával. Franciaországban az MMIA által támogatandó projektek esetében a küszöbérték az volt, hogy a projekt összköltségének meg kellett haladnia az 500 000 eurót. Németországban a hatóságok (2014 óta) továbbra is projektévenként 100 000 euró minimális küszöbértéket alkalmaznak az MMIA-ból történő társfinanszírozás tekintetében.

³⁷ A *Follow the Money II* c. jelentés, 22. o.

44 Spanyolországban, mivel az MMIA rendelkezésre álló költségvetése nem volt elegendő az összes finanszírozási kérelem fedezésére, a felelős hatóság arányosan csökkentette a támogatási összegeket valamennyi támogatható pályázó esetében, figyelembe véve az egyes projektek kiválasztási pontszámát. Az MMIA 2019. évi spanyol nemzeti pályázati felhívásában (amelyből négy projekt szerepelt a mintánkban)³⁸ a 26,1 millió eurós teljes összeget, amelyre a 142 támogatható projekt pályázott, összesen 40%-kal, 15,7 millió euróra csökkentették. Az egyes projekteknek juttatott támogatás csökkentése is hozzájárult ahhoz, hogy Spanyolországban viszonylag alacsony az MMIA-támogatás projektenkénti átlagos összege. Az MMIA-támogatásra kiválasztott projektek teljes száma azonban Spanyolországban magas volt az általunk felkeresett többi tagállamhoz képest: a 2014–2020-as időszakban közel 1000 projekt kapott támogatást, ami majdnem kétszerese volt a másik három tagállamban kiválasztott projektek együttes számának.

45 Spanyolországban a 2014–2020-as időszak tekintetében a szövetségi állam és a régiók közötti intézményi felelősségmegosztással kapcsolatos bírósági eljárások semmisnek nyilvánították az MMIA keretében integrációs intézkedések finanszírozására közzétett felhívásokat. Az MMIA által támogatandó új tevékenységek meghatározásakor ezt az ítéletet figyelembe kellett venni. Ez hatással volt a 2021–2027-es időszakra vonatkozó nemzeti MMIA-programban meghatározott prioritásokra, amelyek nem befolyásolhatták a régiók hatásköreit.

46 Megállapítottuk továbbá, hogy az MMIA-t a tagállamok igen eltérő módon építették be nemzeti integrációs politikáikba. Svédországban az MMIA-támogatást általában kizárták a nemzeti finanszírozású integrációs intézkedésekből. Németországban, ha egy harmadik országbeli állampolgár jogosult volt a nemzeti alapokból finanszírozott integrációs tevékenységre, az érintett tevékenységet az MMIA-ból nem lehetett társfinanszírozni. E két országban az alapvető integrációs intézkedéseket, például a nyelvtanfolyamokat, továbbra is kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozták. Ez volt a helyzet például a svédországi letelepedési program és a németországi integrációs tanfolyamokkal kapcsolatos program esetében.

47 A francia hatóságok eltérő megközelítést alkalmaztak, és úgy döntöttek, hogy az MMIA-t a „*Contrat d'intégration républicaine*” (CIR) elnevezésű integrációs törzsprogram társfinanszírozására használják fel (**3. háttérmagyarázat**). A francia hatóságok elismerték, hogy egyik célkitűzésük az MMIA felhasználási arányának növelése volt (azaz hogy a forrásokat nagyobb mértékben sikerüljön felhasználni

³⁸ A **II. mellékletben** szereplő 6–9. számú projekt.

támogatható projektekre). A 2014–2020-as időszakra vonatkozóan úgy becsültük, hogy e program társfinanszírozása a franciaországi integrációra tervezett MMIA-összegek mintegy egyharmadát tette ki. Megállapítottuk, hogy a francia hatóságok a 2021–2027-es időszakban sem tervezték csökkenteni ezt az arányt.

3. háttérmagyarázat

Alapvető integrációs intézkedés Franciaországban

A „*Contrat d'intégration républicaine*” egy egyéves szerződés a francia állam és az öt évnél rövidebb időre szóló tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok között. A cél a nyelv és az állampolgári ismeretek oktatása. Ez a szerződés, amelyet a 2014–2020-as időszakban évente átlagosan mintegy 100 000 fő, sőt 2023-ban már 127 000 fő írt alá, akkor teljesül, ha az aláíró „komolyan és kitartóan” részt vett az előírt képzéseken, és nem utasítja el a francia társadalom alapvető értékeit.

Az uniós alapok között a 2014–2020-as időszakban még csekély volt a koordináció, de a 2021–2027-es időszakban már jobban elkülönülnek a funkcióik

48 A harmadik országbeli állampolgárok munkaerőpiaci integrációjának és társadalmi befogadásának finanszírozásában az ESZA³⁹ is szerepet játszik. A 2014–2020-as időszakban a tagállamok az ESZA (többek között „A marginalizált közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációjának előmozdítása” vagy az „aktív befogadás” beruházási prioritás) keretében is támogathatták a migránsok integrációját, bár az Alapnak nem volt egyedi célkitűzése ezen a területen. Utódja, az ESZA+⁴⁰ a közép- és hosszú távú integrációs intézkedések fontos finanszírozási forrása⁴¹ (16. bekezdés). Ezen intézkedések célja, hogy hosszabb távon segítsék az inkluzív, nem szegregált és általános szolgáltatásokhoz való hozzáférést az oktatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, a szociális ellátás, az egészségügyi ellátás és a gyermekgondozás területén. Az Alap egyik egyedi célkitűzése jelenleg a „*harmadik országbeli állampolgárok, többek között a migránsok társadalmi-gazdasági integrációjának előmozdítása*”⁴².

³⁹ Az 1304/2013/EU rendelet 2. cikkének (3) bekezdése.

⁴⁰ *EU funds for migrant integration 2021–2027*, Európai Bizottság (2024 június 26.).

⁴¹ Az (EU) 2021/1147 rendelet (15) preambulumbekzdése.

⁴² Az (EU) 2021/1057 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének i) pontja.

49 Értékeljük, hogy koordinált módon használták-e az MMIA-t (amelyre csak harmadik országbeli állampolgárok jogosultak) és az ESZA-t (amelyre mind a harmadik országbeli állampolgárok, mind az uniós polgárok jogosultak), és hogy ezek az alapok biztosították-e az integrációs pályák folytonosságát, ugyanakkor sikerült-e elkerülni a támogatások közötti átfedéseket. Ez ugyanis fontos a harmadik országbeli állampolgárok integrációjával kapcsolatos uniós fellépések következetessége szempontjából⁴³.

50 A jogszabályok lehetővé tennék, hogy az MMIA finanszírozásával létrehozott korai integrációs intézkedések támogatását középtávon az ESZA venné át. Az általunk felkeresett tagállamokban nem találtunk példamutató gyakorlatot arra, hogy ezeket az uniós alapokat (MMIA és ESZA) a 2014–2020-as időszakban koordinált módon használták volna fel teljes integrációs pályák finanszírozására. A gyakorlatban, ahol – amint azt Franciaországban és Svédországban megállapítottuk – adminisztratív kezdeményezéseket tettek az integrációs pályák folytonosságának biztosítására, ezt a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatását segítő, nemzeti finanszírozású intézkedések révén tették meg.

51 A 2021–2027-es időszakra vonatkozóan az MMIA és az ESZA+ közötti komplementaritást már jobban meghatározták, mint a 2014–2020-as időszakban. A 2021. évi MMIA-rendelettel kialakított MMIA-intézkedéseket általában az integráció korai szakaszában hajtják végre (12. bekezdés). A harmadik országbeli állampolgárokra hosszabb távú hatással bíró intézkedések általában az ESZA+ hatálya alá tartoznak (48. bekezdés). A Bizottság iránymutatást⁴⁴ nyújtott a tagállamoknak a támogatás megtervezése során az MMIA és az ESZA+ beavatkozási területeinek meghatározásához, valamint az átfedések elkerüléséhez. A 2014–2020-as időszakra vonatkozóan ezt az iránymutatást⁴⁵ csak 2018-ban készítették el, így az nem képviselt jelentős hozzáadott értéket az MMIA-támogatás tervezési szakaszában. A Bizottság az MMIA-ért és más alapokért (például ESZA/ESZA+) felelős főigazgatóságok szintjén is összehangolta tevékenységét, és az érintett alapok programozási szakaszában kölcsönös konzultációt alakított ki.

⁴³ Az 516/2014/EU rendelet (22) preambulumbekzdése.

⁴⁴ *Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2021–2027 programming period*, 4. fejezet, 12–19. o.

⁴⁵ *Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2014–2020 programming period*.

52 Az általunk felkeresett négy tagállamban azt is elemeztük, hogy egyértelműen elkülönült-e az ESZA+ és az MMIA hatóköre. A 2014–2020-as időszakban ezt nem határozták meg konkrétan programozási dokumentumokban. A programozási időszak során erről gyakran a tagállamok végrehajtási határozatai hoztak döntést.

A 2021–2027-es időszakban előrelépés történt: a nemzeti programok pontosabbak voltak, illetve a nemzeti hatóságok az időszak elején tisztázták a hatóköröket.

53 Projektmintánk megerősítette, hogy az illetékes nemzeti hatóságok eljárások végrehajtása révén igyekeztek csökkenteni ugyanazon költségek MMIA-ból és ESZA-ból való kettős finanszírozásának kockázatát (*1. melléklet* – 2. kritérium). Spanyolországban találtunk egy eredményes gyakorlatot, amely segít enyhíteni a kettős finanszírozás kockázatát (*4. háttérmagyarázat*).

4. háttérmagyarázat

Közös projektpályázatok az MMIA, az ESZA és az állami költségvetés forrásainak felhasználására Spanyolországban

Spanyolország 2014–2020-as MMIA-programjában a pályázati felhívások az MMIA, az ESZA vagy az állami költségvetés által finanszírozandó projektekre irányultak. A szervezetek különböző típusú tevékenységeket célzó projektek támogatására pályázhattak, amelyeket a három finanszírozási forrás közül csak az egyik finanszírozott. Így csökkenthető volt a kettős finanszírozás kockázata. A pályázati felhívások azt is kötelezővé tették a kedvezményezett számára, hogy az eredeti dokumentumokon feltüntesse a finanszírozott projekt azonosító adatait, a felhívás évét, a projekt összegét, valamint az MMIA-ra vagy az ESZA-ra való hivatkozást.

Az integrációs intézkedések relevánsak voltak, de azokat nem igazították szisztematikusan a konkrét csoportok szükségleteihez, míg a projektek nagyrészt teljesítették a kitűzött outputokat

54 Értékeljük, hogy a tagállamok megfelelően választották-e ki az MMIA-ból támogatandó integrációs intézkedéseket. A vonatkozó fellépésekhez referenciaként a 2021. évi MMIA-rendeletben meghatározott integrációstevékenység-típusokat⁴⁶ vettük alapul. Megvizsgáltuk, hogy a tagállamok milyen mértékben igazították az

⁴⁶ Az (EU) 2021/1147 rendelet VI. melléklete.

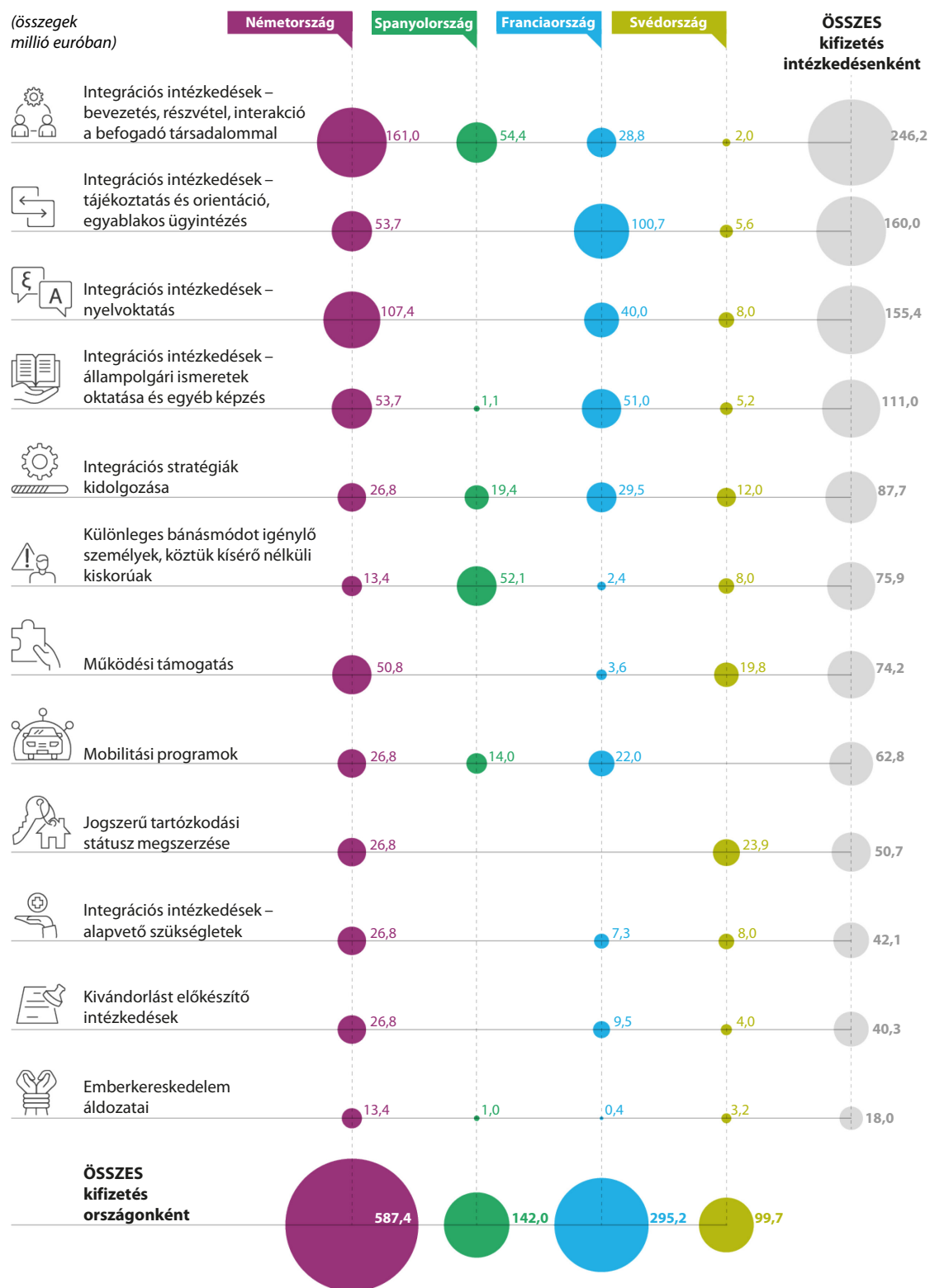
MMIA-ból nyújtott támogatást az egyes csoportokhoz, és milyen mértékben fedték le az integráció legfontosabb területeit.

55 Értékeljük továbbá, hogy a tagállamok és a Bizottság megbizonyosodtak-e a kiválasztott projektek megfelelő végrehajtásáról. Egy 22 projektből álló mintán megvizsgáltuk a projektirányítási ciklus főbb lépéseit, például a projektek kiválasztását, majd a végrehajtás ellenőrzését.

A támogatott tevékenységek relevánsak voltak az integrációs igények szempontjából

56 Az általunk felkeresett négy tagállamban áttekintettük a 2021–2027-es programozási időszakra tervezett integrációs intézkedéseket. Megállapítottuk, hogy a tagállamok a tevékenységek széles körét tervezték támogatni, és ezek a jogszabályok szerint maradéktalanul relevánsnak minősültek (**9. ábra**). Az adatokból az is kiderült, hogy az általunk felkeresett tagállamok egy vagy két beavatkozástípust részesítettek előnyben a többivel szemben.

9. ábra. Az integrációs tevékenységek típusai az általunk kiválasztott tagállamokban 2021 és 2027 között (millió euró)

Forrás: A 2021–2027-es időszak nemzeti MMIA-programjai.

57 Az általunk áttekintett 22 projekt olyan területeken támogatta a harmadik országbeli állampolgárokkal kapcsolatos releváns integrációs tevékenységeket, mint az állampolgári és nyelvi képzés vagy a társadalmi orientáció. Online platformok és alkalmazások fejlesztéséhez is nyertek el támogatást (*II. melléklet*). Értékelésünk összecseng az MMIA-ról szóló 2018. évi bizottsági **félidős felülvizsgálati jelentéssel**, amely pozitív következtetéseket vont le az Alap relevanciájáról annak egyedi célkitűzéseit illetően. Az **5. háttérmagyarázat** példákat mutat be a releváns projektekre.

5. háttérmagyarázat

Integrációs projektek (példák)

Németországban a tanárok képzésben részesültek azt illetően, hogyan dolgozzanak a traumát szenvedett migráns gyermekekkel. A cél a gyerekek iskolai eredményeinek javítása volt.

Svédországban egy projekt keretében új elektronikus kérelmezési rendszereket fejlesztettek ki a munkavállalási engedéllyel, vízummal, családegyesítési ügyekkel, diákokkal és kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos ügyintézés céljára.

Egy másik, közvetlenül a Bizottság által irányított és 90%-ban az MMIA-ból (1,6 millió euró) társfinanszírozott projekt közös keretet dolgozott ki a migránsok és menekültek uniós régiókban való integrációjára, hogy a regionális szakpolitikai döntéshozók tényeken alapuló kutatásokat használhassanak fel az integrációval kapcsolatos döntéseik alátámasztására. A projektet hat tagállamban tíz kedvezményezett hajtotta végre.

A tagállamok eltérő mértékben igazították az integrációs intézkedéseket a konkrét csoportok szükségleteihez

58 Mindkét MMIA-rendelet arra szólított fel, hogy a harmadik országbeli állampolgárok igényeinek megfelelő, testre szabott támogatást kell nyújtani az Alapból⁴⁷. Értékeljük, hogy az általunk felkeresett tagállamok milyen mértékben használták fel az MMIA-t a harmadik országbeli állampolgárok meghatározott csoportjai számára kialakított integrációs intézkedések támogatására.

⁴⁷ Az [516/2014/EU rendelet](#) 9. cikkének (2) bekezdése és 19. cikke (1) bekezdésének b) pontja, valamint az [\(EU\) 2021/1147 rendelet](#) III. melléklete 3. bekezdésének h) pontja.

59 Németországban és Spanyolországban találtunk ilyen, meghatározott csoportokra irányuló programokat. Németországban 2014 és 2018 között négy ilyen pályázati felhívást tettek közzé, majd azok nyomán az integrációs intézkedésekre rendelkezésre álló költségvetés mintegy 75%-át meghatározott csoportokra fordították. A fellépések között voltak például a harmadik országbeli állampolgárok származási országaiban végrehajtandó, integráció-előkészítő intézkedések, vagy Németországban a fiatal migránsok integrációját célzó intézkedések. Spanyolországban a nemi alapú erőszak és az emberkereskedelem áldozataira irányuló intézkedéseket hajtottak végre. A spanyol hatóságok által szolgáltatott adatokból az derül ki, hogy terveik szerint a 2021–2027-es időszakban a kiszolgáltatott személyekre összpontosítanak, és az MMIA költségvetésének 37%-át erre a kategóriára kívánják fordítani.

60 Svédország és Franciaország kapcsán megállapítottuk, hogy a 2014–2020-as programozási időszakban kevésbé igazították az igényekhez az intézkedéseket. Svédországban az MMIA finanszírozási kérelmeinek célcsoportját azok a harmadik országbeli állampolgárok alkották, akik Svédországban laktak vagy oda kívántak költözni. Franciaországban a nemzeti program az integrációs intézkedéseket – főként közigazgatási szervezési okokból – két nagyobb alcsoportra osztotta fel: a nemzetközi védelemben részesülő személyek és más harmadik országbeli állampolgárok csoportjára.

61 A 2021. évi MMIA-rendelet egyedi beszámolási kategóriákat határozott meg az MMIA-beavatkozások különböző területeire vonatkozóan⁴⁸, amelyekhez indikatív MMIA-összegeket is megállapított a programozási szakaszban (**9. ábra**). Úgy véljük, hogy ez a jogszabályi változás hozzájárult ahhoz, hogy a 2021–2027-es időszakban a 2014–2020-as időszakhoz képest jobban az igényekhez igazítsák az integrációs intézkedéseket.

⁴⁸ Az (EU) 2021/1147 rendelet VI. melléklete 1. táblázatának II. szakasza.

Bár egyre fontosabb a harmadik országbeli állampolgárok készségeinek és képezéseinek elismerése, az MMIA kevés támogatást nyújt ezen a területen

62 2014 óta az MMIA által támogatható, integrációt megelőző⁴⁹, illetve integrációs⁵⁰ intézkedéseknek részét képezi a harmadik országban megszerzett készségek és képezések értékelése és elismerése, beleértve a szakmai tapasztalatot is. A 2021. évi MMIA-rendelet ismételten hangsúlyozta a készségek és képezések értékelésének és elismerésének fontosságát, és az integrációra vonatkozó egyedi célkitűzés négy fő teljesítménymutatójának⁵¹ egyikét erre a témára irányozta elő. A mutató a következő: „Azon résztvevők száma, akik kérelmezték harmadik országban megszerzett képezés vagy készségek elismerését vagy értékelését.”

63 Ellenőrzésünk során a Bizottság megerősítette, hogy a harmadik országbeli állampolgárok esetében fennáll a nagyobb mértékű alulfoglalkoztatottságnak, valamint annak a kockázata, hogy nem a képezésüknek (és tapasztalatuknak) megfelelő állásokba integrálódnak az uniós munkaerőpiacon. Az elismerési eljárások gyakran lassúak és költségesek, ami csökkenti eredményességüket. A szabályozott szakmákhoz a képezések hivatalos elismerése révén való hozzáférése túl a Bizottság úgy véli, hogy egyértelműbbé kell tenni a különböző képezéseket, és azoknak jobban kell kapcsolódnuk az uniós tagállamok hasonló képezéseikhez.

64 A Bizottság 2023-ban azt ajánlotta a tagállamoknak, hogy egyszerűsítsék és gyorsítsák fel a harmadik országbeli állampolgárok készségeinek és képezéseinek elismerését⁵². Ennek az ajánlásnak az volt a célja, hogy „*megkönnyítse [a harmadik országok állampolgárai számára] a munkaerőpiacra való [beilleszkedést] az uniós gazdaság és társadalom igényeinek megfelelően*”, valamint hogy a tagállamok „*kihasználják a jogszerű migrációban rejlő lehetőségeket a képzett harmadik országbeli állampolgárok bevonására a munkaerő- és szakemberhiány kezelése érdekében*”⁵³.

⁴⁹ Az 516/2014/EU rendelet 8. cikkének b) pontja.

⁵⁰ Az (EU) 2021/1147 rendelet III. melléklete 3. bekezdésének d) pontja.

⁵¹ Uo., V. melléklet.

⁵² C(2023) 7700.

⁵³ Uo., 10. o.

65 Közsférabeli (Svédország legfőbb ellenőrző intézménye, 2015⁵⁴) és magánszektorbeli (egy spanyolországi nonprofit szervezet, 2020⁵⁵) jelentések szerint a harmadik országbeli állampolgárok munkaerőpiaci integrációjának egyik fő akadálya a készségek és képesítések hivatalos eljárásban való elismertetésének szükségessége.

Az általunk kiválasztott tagállamokban a képesítések elismerését kizárták az MMIA finanszírozásából

66 Az általunk felkeresett tagállamokban nemzeti rendszerek voltak érvényben a képesítések elismerésére, illetve a származási országban szerzett és a nemzeti oklevelek összehasonlítására. Ezek a rendszerek tudományos hatóságok vagy szakmai testületek hatáskörébe tartoztak (ez utóbbiak felelősek a szabályozott szakmákhoz, illetve egy adott besorolási fokozathoz vagy fizetési osztályhoz hozzáférést biztosító szakmai képesítések elismeréséért), ezért a tagállamok nem vették figyelembe azokat az MMIA-ból nyújtott támogatás tekintetében.

67 Mindazonáltal az általunk felkeresett tagállamokban találtunk néhány konkrét, a harmadik országbeli állampolgárok számára kedvező rendelkezést. Franciaországban például az elismerési eljárás teljes mértékben ingyenes a nemzetközi védelemben és átmeneti védelemben részesülő személyek számára. A Franciaországban 2014 és 2023 között beérkezett 354 946 oklevél-egyenértékűséggel kapcsolatos kérelem 85%-át harmadik országbeli állampolgárok nyújtották be⁵⁶. E kérelmek több mint 80%-át elfogadták. Svédországban a hatóságok nem számítottak fel díjat az elismerési eljárásért. A harmadik országbeli állampolgároknak kizárólag a dokumentumok hivatalos fordítása vagy a szabályozott szakmákhoz való hozzáférés kapcsán merült fel költsége⁵⁷.

Készségfelméréshez a tagállamok alig nyújtottak támogatást az MMIA-ból

68 Minden általunk felkeresett tagállamban elhanyagolható volt az MMIA hozzájárulása a készségek értékeléséhez, bár más uniós eszközök szerepet játszottak ezen a területen. A [Technikai Támogatási Eszköz](#) például igényekhez igazított technikai szakértelmet biztosít az uniós országok számára a reformok ajánlati felhívások útján történő végrehajtásához; [a harmadik országbeli állampolgárok többnyelvű](#)

⁵⁴ 2015-17 *Nyanländas etablering – är statens insatser effektiva*, 124. o.

⁵⁵ *Estudio sobre las necesidades de la población inmigrante en España: tendencias y retos para la inclusión social*. Informe ejecutivo, 2020. december, 19. o.

⁵⁶ A franciaországi ENIC-NARIC központ adatai.

⁵⁷ Szabályozott szakmák – *Your Europe* (europa.eu).

készségprofil-készítő uniós eszközt 2017-ben dolgozták ki az [európai készségfejlesztési program](#) részeként. Spanyolországban az MMIA egyik finanszírozási időszakában sem vezettek be konkrét intézkedéseket a készségek felmérésére, egyrészt mivel ez a terület ESZA-támogatásra volt jogosult, másrészt az állam és a régiók intézményi felelősségének elkülönülése miatt. Németországban az MMIA 2014–2020-as időszakra vonatkozó nemzeti programja nem említette a készségek felmérését. A Bizottság arról számolt be nekünk, hogy az ESZA fontos szerepet játszott ezen a területen, például a [képesítések révén történő integrációs](#) program révén.

69 Svédországban az MMIA által finanszírozott 55 projektből két olyat azonosítottunk, amelyek a 2014–2020-as időszakban támogatást nyújtottak a harmadik országbeli állampolgárok szakmai tapasztalatának validálásához. A svéd hatóságok azonban arról számoltak be, hogy nincsen komoly érdeklődés az MMIA-ból e területen nyújtott támogatás iránt. Franciaországban hasonló volt a helyzet: a 2021–2027-es időszakra nézve az eddig jóváhagyott 28 projektből csak egy ilyen projektet találtunk.

Az outputok nagyjából megvalósultak, de nemigen végezték el a költségek értékelését

70 A támogatás kifizetésének feltételeit az MMIA-támogatás odaítéléséről szóló megállapodások határozzák meg. Ilyen feltétel többek között, hogy be kell nyújtani a kiadások végrehajtását és a projekt ütemtervét igazoló dokumentumokat a hatóságoknak. Elemeztük, hogy a hatóságok hogyan ellenőrizték a tevékenységek támogathatóságát, és hogyan vizsgálták meg a költségtételeket.

A projektek nagyrészt elérték a várt outputokat

71 Rendszerellenőrzésünk során áttekintettük a projektvégrehajtás ellenőrzésére szolgáló dokumentált eljárásokat. A támogatáskifizetési szakaszban és a projekt végén adminisztratív ellenőrzéseket, a projektekből vett mintán pedig helyszíni ellenőrzést végeztünk.

72 A nemzeti hatóságok a támogatások kedvezményezettjeinek rendszeres jelentései alapján tudták értékelni, hogy a projekteket a terveknek megfelelően hajtották-e végre. A 20 általunk kiválasztott, megosztott irányítás alá tartozó projekt ([1. melléklet](#) – 4. kritérium) és a két közvetlenül irányított projekt vizsgálata alapján azt állapítottuk meg, hogy a várt outputok nagyrészt megvalósultak.

A költségek és hasznok értékelésére szolgáló eljárások nem foglaltak magukban módszeresen kvantitatív elemzést vagy összehasonlító teljesítményértékelést

73 A 2014. évi MMIA-rendelet 17. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében a kiadásoknak észszerűnek kell lenniük és meg kell felelniük „a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének, különösen az ár-érték arány és a költséghatékonyság tekintetében.” Ebben a szakaszban azt vizsgáljuk meg, hogy ezek a feltételek milyen mértékben teljesültek.

74 Az általunk felkeresett tagállamokban találtunk olyan eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy az MMIA csak a ténylegesen felmerült költségeket térítse meg. Ezek az ellenőrzési eljárások az MMIA-ról szóló jogszabályokban a kiadások támogathatóságára vonatkozóan meghatározott elvek hatókörébe tartoznak⁵⁸.

75 Emellett a rendszerellenőrzésünk során vizsgált MMIA-projektek kiválasztási eljárása az általunk felkeresett tagállamok közül háromban (Németország, Franciaország, Svédország) költség-haszon elemzést is tartalmazott. Úgy véljük, hogy megfelelő tervezés és végrehajtás esetén ez segíti a hatóságokat abban, hogy a projekteket hozzáadott értékük alapján válasszák ki.

76 Megállapítottuk azonban, hogy a 20 általunk kiválasztott projekt esetében a költség-haszon elemzésre szolgáló eljárások szinte kizárólag kvalitatív információkon alapultak, a kvantitatív elemzés nem volt igazán jellemző (*I. melléklet* – 1. kritérium). Ezenkívül a nemzeti hatóságok nem alkalmaztak rendszeresen referenciaértékeket, átlagköltség-táblázatokat vagy más hasonló eszközöket annak értékelésére, hogy a projektköltségek észszerűek voltak-e (*I. melléklet* – 3. kritérium). Ezt a francia hatóságok is kiemelték mint a 2021–2027-es időszakban javításra szoruló területet. Amikor azonban a projekteket innovatív jellegük alapján választották ki, az összehasonlító teljesítményértékelés gyakran nem volt könnyen alkalmazható, mivel kevés hasonló projekt volt.

77 Megállapítottuk, hogy a két közvetlenül irányított projekt egyikében a Bizottság sikeresen alkalmazta az összehasonlító teljesítményértékelést a projekt adminisztratív költségeinek a hasonló projektek ilyen költségeivel való összehasonlítására, ezáltal ki tudta emelni a projekt költséghatékonyságát.

⁵⁸ Az 514/2014/EU rendelet 17. és 18. cikke.

Bár az MMIA-finanszírozást végrehajtó nemzeti programok strukturált rendszerbe ágyazódtak, mégis nehéz volt nyomon követni azokat

78 Értékeljük, hogy a Bizottság és a tagállamok eredményes rendszert hoztak-e létre az MMIA integrációs intézkedéseinek nyomon követésére és értékelésére. Egy ilyen rendszernek pontosan tükröznie kell az elvégzett tevékenységeket, és azt rendszeresen frissíteni kell, hogy megbízható információkkal szolgálhasson az MMIA által támogatott integrációs intézkedések által megvalósított hatásokról. A 2014–2020-as időszakra vonatkozó közös monitoring- és értékelési keret (CMEF) és a 2021–2027-es teljesítménymérési keret előírja, hogy az MMIA programjait célirányosan kell megvalósítani. Megvizsgáltuk, hogy ezek a feltételek milyen mértékben teljesültek.

A Bizottság strukturált rendszerben vizsgálja felül a tagállamok beszámolóit, de az adatminőség továbbra is problémás

79 Az MMIA megosztott irányítás keretében történő végrehajtásáról benyújtott tagállami jelentéseket a Bizottság a CMEF vagy a teljesítménymérési keret strukturált beszámolási rendszerén belül vizsgálja felül. Megállapítottuk, hogy a Bizottság ellenőrzőlistái hitelességi és konzisztencia-ellenőrzéseken alapulnak, és jól strukturáltak.

80 A *közös rendelkezésekről szóló rendelet* 69. cikkének (4) bekezdése értelmében „a tagállamok biztosítják a monitoringrendszer és a mutatókra vonatkozó adatok minőségét, pontosságát és megbízhatóságát”. Következésképpen a Bizottságnak nem kell validálnia a tagállamok által bejelentett adatokat, mivel ők felelősek az adatminőségért.

81 Az outputmutatókhoz (a 2014–2020-as és a 2021–2027-es időszak) és az eredménymutatókhoz (2021–2027-es időszak) felhasznált adatok a projektjelentésekből származnak. Ezért az adatminőség esetleges hiányosságai valószínűleg befolyásolják a teljesítményre vonatkozó információk minőségét, amelyek a CMEF-mutatókon alapulnak, és amelyekről a Bizottság a költségvetési eljárás során beszámol az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak⁵⁹ (93. bekezdés).

⁵⁹ A 2023. évi költségvetés-tervezetet kísérő programindokolás, 880–881. o.

82 Márpedig a projektjelentésekben szolgáltatott adatok kapcsán hiányosságokat állapítottunk meg. A kiválasztott projektek áttekintése során 11 projekt esetében találtunk problémákat a kedvezményezettek által a hatóságoknak bejelentett mutatók megbízhatóságával kapcsolatban. A **6. háttérmagyarázat** példákkal szolgál az általunk feltárt problémákra.

6. háttérmagyarázat

A mutatók megbízhatóságának ellenőrzése során feltárt problémák (példák)

Spanyolországban az összes integrációs projektre vonatkozó háttéradatok alapján a résztvevők száma kétszer akkora volt, mint amennyit a Bizottságnak ténylegesen bejelentettek. Megállapítottuk, hogy a projektek egyötöde esetében nem harmadik országbeli állampolgárokat is beszámítottak a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó mutatókba.

Franciaországban nem tudtuk megfeleltetni a Franciaország által a Bizottságnak jelentett konkrét outputmutatót (C2 – az MMIA által integrációs intézkedések révén támogatott résztvevők száma) az MMIA által támogatott franciaországi integrációs projektek által szolgáltatott adatok összes mutatója összegének.

A tagállamok általában nem igazították a résztvevők számára és eredményeire vonatkozó célértékeiket a 2021–2027-es integrációs költségvetés növekedéséhez

83 A célértékek a közpolitikai célkitűzések számszerűsített kifejeződései, amelyeknek egyben meg kell határozniuk az azok eléréséhez rendelt pénzügyi forrásokat és intézkedéseket is. A Bizottság az MMIA végrehajtásáról szóló, a tagállamok által benyújtott éves jelentések felülvizsgálata során megvizsgálja az e célok megvalósítása terén elért eredményeket.

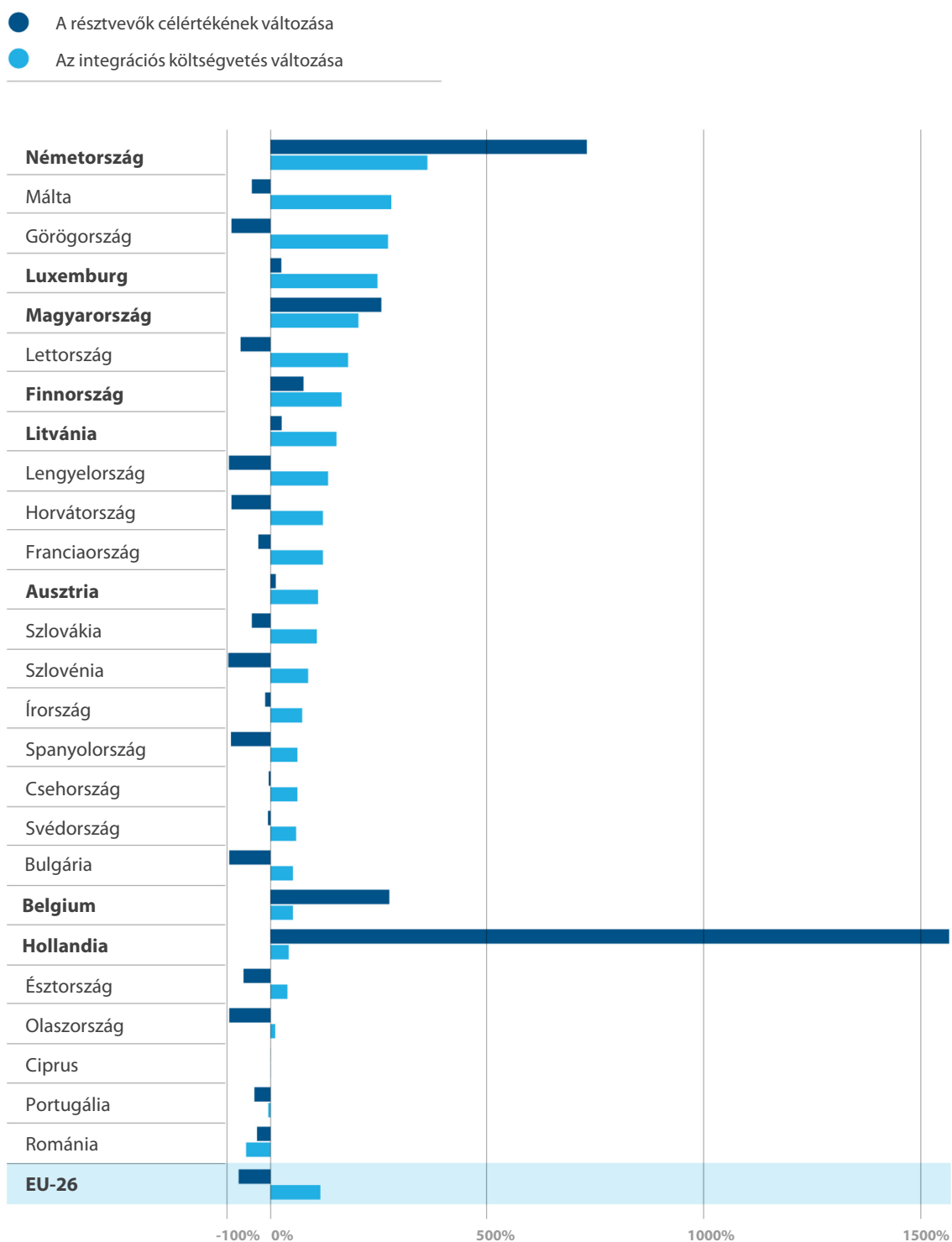
84 Az MMIA-ból az integrációra irányuló 2. egyedi célkitűzésre elkülönített összeg a 2014–2020-as 911 millió euróról (az Egyesült Királyságnak nyújtott MMIA-finanszírozás összege nélkül) a 2021–2027-es időszakban 1960 millió euróra, azaz mintegy 115%-kal nőtt (**15.** bekezdés). Az irányító hatóságok előrejelzése szerint azonban az MMIA integrációs intézkedések résztvevőinek száma az összes tagállamban a 2022 végi 9,7 millióról 2029-re 2,5 millió főre, azaz mintegy 75%-kal eshet vissza⁶⁰. Az általunk

⁶⁰ A nemzeti MMIA-programokból származó bizottsági adatok.

felkeresett tagállamok hatóságai szerint a 2029-re (annak az időszaknak a végére, amely során a kiadások támogathatók az MMIA keretében) vonatkozó cél kitűzése során nagyrészt a múltbeli résztvevők számán alapuló extrapolációkra támaszkodtak. Ez olyan változásokat eredményezett a résztvevők számára vonatkozó célokban, amelyek nem feleltek meg a költségvetés növekményének. Az intézkedések sokfélesége és intenzitásuk alakulása szintén magyarázatot adhat a költségvetések növekedése és a célcsoportok száma közötti arányos összefüggés hiányára.

85 Az MMIA-ban részt vevő 26 tagállam közül 15-ben a két programozási időszak között megnőtt az integrációs intézkedések költségvetése, ám csökkent a résztvevők célszáma. Abban a nyolc tagállamban, ahol mindkét adat nőtt, eltérő volt az emelkedés mértéke (*10. ábra*).

10. ábra. A legális migrációs és integrációs költségvetés változása nem arányos a résztvevők számára vonatkozó célértékek változásával (%)

Megjegyzés: A legális migrációs és integrációs költségvetés változását a 2021–2027-es és a 2014–2020-as időszak összevetése formájában mutatjuk be. A résztvevők számának változása: a 2029. évi várható adat és a 2022 végi tényleges adat összehasonlítása. A tagállamokat a legális migrációs és integrációs költségvetés változásának mértéke szerint csökkenő sorrendben tüntettük fel. Félkövérrel jelöltük azt a 8 tagállamot, ahol mindkét szám nőtt.

Forrás: a Bizottság adatai.

86 A költségvetés növekedése és a résztvevők számának csökkenése lehetővé teheti az MMIA résztvevőnkénti támogatásának növelését. Franciaországban például a hatóságok megerősítették, hogy növelni kívánják a „*Contrat d'intégration républicaine*” program résztvevőnkénti támogatását, és ezáltal jobb integrációs eredményre számítanak. Megállapítottuk, hogy az egy résztvevőre jutó átlagos MMIA-támogatás várhatóan jelentősen növekedni fog a két programozási időszak között: 92 euróról 789 euróra azon 24 tagállam esetében, amelyek 2029-re célt tűztek ki az „Azon résztvevők száma, akik arról számoltak be, hogy a tevékenység hasznos volt az integrációjuk szempontjából” mutató tekintetében. Másrésztől ugyanezek a tagállamok arra számítanak, hogy átlagosan a résztvevők kevesebb mint 50%-a fogja hasznosként értékelni integrációs tevékenységüket. Ennek – az akár konzervatívnak is tekinthető számadatnak – egyik oka az, hogy a projekt elhagyása után nehéz felvenni a kapcsolatot a résztvevőkkel, hogy felmérjék elégedettségüket.

87 Sem a Bizottságnál, sem az általunk felkeresett irányító hatóságoknál nem találtunk elemzést arra vonatkozóan, hogy az integrációs költségvetés 2021 és 2027 közötti növekedése milyen mértékben indokolta a résztvevők számára és eredményeire vonatkozó célokat. A historikus adatok alapján már tudható, hogy ezek a célok indokolást igényelnek, mivel jelentősek voltak az eltérések (91. bekezdés).

Nehéz felmérni, mennyiben járul hozzá az MMIA az integrációhoz

88 Az MMIA 2014–2017-es időközi értékelését alátámasztó tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy *a rövid és középtávú integráció területén az eredmények várhatóan a programozási időszak második felében válnak láthatóbbá. Ezért ajánlatos, hogy az e területen elért eredményekkel az MMIA utólagos értékelésének kiemelt területeként foglalkozzanak*⁶¹. A tagállamok és a Bizottság értékelése várhatóan 2024. december 31-ig, illetve 2025. június 30-ig készül el⁶². Az alábbi észrevételeink megerősítik ezen ajánlás érvényességét.

⁶¹ *Final Report of the Interim Evaluation of the Asylum, Migration and Integration Fund*, 207. o.

⁶² Az 514/2014/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2022/585 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése.

A tagállamok nem követték nyomon az integrációs pályákat

89 Miután a harmadik országbeli állampolgárok elhagyják az MMIA által finanszírozott projektet, egyik felkeresett tagállamban sem kerül sor integrációjuk nyomon követésére. Bár ez a nyomon követés nem kötelező, fontos elemezni a beavatkozás eredményességét. A fent említett jelentés már hangsúlyozta, hogy hosszabb távon nem végeznek következetes nyomon követést⁶³.

90 Csak Franciaországban találtunk egy olyan felmérést, amely egy hosszabb időszakon keresztül nyomon követte a migránsok integrációját (ELIPA, [7. háttérmagyarázat](#)), bár az nem kifejezetten az MMIA által támogatott harmadik országbeli állampolgárokra irányult.

7. háttérmagyarázat

Az integrációs pályák hosszú távú nyomon követése Franciaországban

Az ELIPA első tanulmánya a 2010–2013-as időszakot vizsgálta. 2018-ban az ELIPA 1,5 millió euró összegű kifizetést kapott az MMIA-ból. 2024 januárjában új tanulmányt tettek közzé, amely a 2019–2022-es időszakra vonatkozik. A cél az, hogy nyomon kövessék a migránsok franciaországi beilleszkedési útvonalát a tartózkodási engedélyük kézhezvételétől számított első négy évben. A felmérés az újonnan érkezők migrációs terveiről, a francia nyelv megértésében elért előrehaladásukról, általános fizikai és mentális egészségükről, valamint a Franciaországban migránsként töltött első éveikről szolgáltat adatokat.

Az MMIA résztvevőire vonatkozó outputadatok csak részleges információkat tartalmaznak

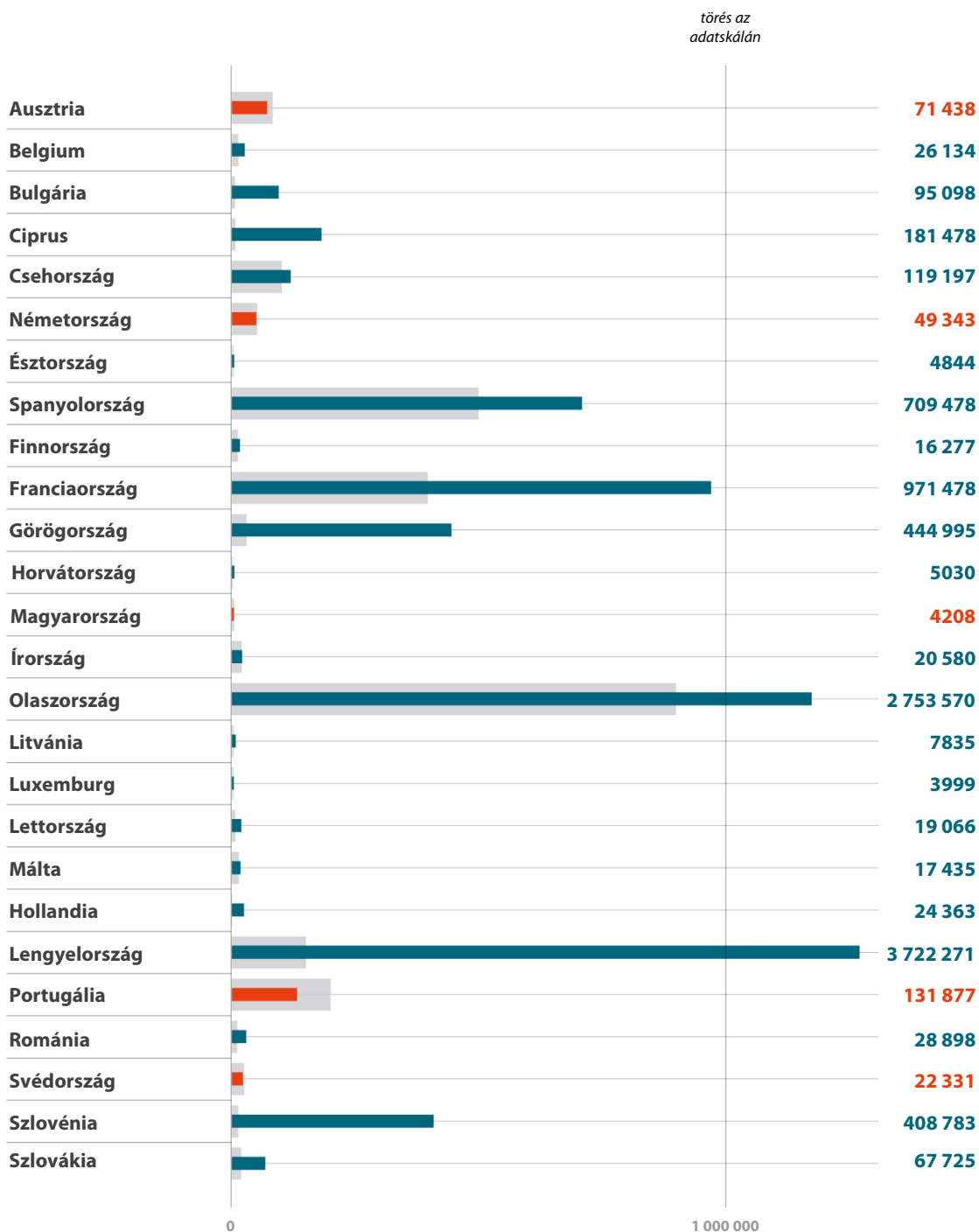
91 Megállapítottuk, hogy a nyomon követés nagyrészt outputokon alapult: ilyen volt például az MMIA által finanszírozott integrációs intézkedések résztvevőinek vagy az MMIA által támogatott integrációs projekteknek a száma. Az MMIA outputjai tagállamonként jelentősen eltértek, mivel nagymértékben függtek az Alap végrehajtására kiválasztott nemzeti modellektől ([42–47. bekezdés](#)). Franciaországban és Spanyolországban a 2014–2020-as időszakban az MMIA intézkedései keretében nagyszámú résztvevőt regisztráltak (971 478, illetve 709 758 fő). Franciaországban ennek oka az volt, hogy az alapvető integrációs intézkedés (*Contrat d'intégration*

⁶³ *Final Report of the Interim Evaluation of the Asylum, Migration and Integration Fund*, 222. o.

républicaine) nagyszámú embert (évente mintegy 100 000 főt) érintett, akik mind beleszámítottak az MMIA outputjába. Svédországban és Németországban azonban az ilyen alapintézkedéseket kizárták az MMIA társfinanszírozásából, így az alap statisztikai kapcsán beszámított résztvevők száma ugyanebben az időszakban kisebb volt (22 331, illetve 49 343 fő). Svédországban olyan nagyprojekteket is azonosítottunk, amelyek célja a hatóságok új elektronikus rendszerekkel való ellátása és kapacitásuk növelése volt. Ezek a projektek nem említettek résztvevői létszámot, ugyanakkor jelentős finanszírozásban részesültek az MMIA-ból. A **11. ábra** bemutatja a résztvevőkre vonatkozó adatok tagállamonkénti eltéréseit.

11. ábra. Az integrációs intézkedésekben részt vevő személyek számának alakulása a 2014–2020-as célértékekhez képest

- A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó célérték
- 2022 végéig túlteljesített célérték
- 2022 végéig el nem ért célérték

Forrás: A Bizottság 2022 végén rendelkezésre álló adatai.

92 A költségvetési és outputadatok uniós szintű összesítésének, összehasonlításának és értelmezésének elemzése fontos és odafigyelést igényel, tekintettel a beavatkozástípusok és a társadalmi-gazdasági feltételek különbségeire a tagállamok között. Lengyelországban például 2022 végén 3 722 271 volt az integrációs intézkedésekben részt vevő személyek száma, és a rendelkezésre álló költségvetés 60,7 millió euró volt⁶⁴. Németországban 49 343 főre állt rendelkezésre 127,1 millió eurós költségvetés⁶⁵.

93 Ezért megállapítottuk, hogy az outputmutatók kevésbé informatívak. A Bizottság mindazonáltal „A nem uniós állampolgárok integrációja – a kedvezményezett száma” mutatót használta egyik fő teljesítménymutatójaként⁶⁶, és egyszerűen arról számolt be, hogy 2023 végén a „cél elérése felé tett előrelépés” 100% volt. Ha csak a lengyelországi vagy olaszországi számadatokat vesszük figyelembe, ez azt jelentené, hogy a 2014–2020-es időszakra kitűzött 2 576 062 fős eredeti uniós cél teljesült e mutató tekintetében.

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó eredménymutatókat hiányosságok jellemezték

94 A 2014–2020-as időszakra vonatkozóan a legtöbb eredménymutató hat társadalmi-gazdasági tényezőre összpontosított a fogadó uniós országok állampolgárai és a harmadik országbeli állampolgárok közötti különbségek nyomán követése érdekében (**05.** bekezdés⁶⁷, **8. háttérmagyarázat**).

⁶⁴ A 2014–2020-as időszakra vonatkozó nemzeti MMIA-program, 7.0. verzió, 34. o.

⁶⁵ A 2014–2020-as időszakra vonatkozó nemzeti MMIA-program, 9.0. verzió, 33. o.

⁶⁶ Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap–Teljesítmény–Európai Bizottság (europa.eu).

⁶⁷ Az (EU) 2017/207 rendelet III. melléklete 1. bekezdésének b) pontja.

8. háttérmagyarázat

A 2014–2020-as időszakban a fogadó uniós országok állampolgárai és a harmadik országbeli állampolgárok közötti különbségek nyomon követésére szolgáló eredménymutatók

Az alábbi mutatók a következők tekintetében követik nyomon a két sokaság közötti különbséget:

- foglalkoztatási ráta;
- munkanélküliségi ráta;
- aktivitási ráta, azaz a foglalkoztatott népesség százalékos aránya;
- az oktatás és a képzés korai iskolaelhagyóinak százalékos aránya;
- a felsőfokú végzettséggel rendelkező 30–34 év közöttiek aránya;
- a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett sokaság aránya.

95 Megállapítottuk, hogy az eredménymutatók több éven keresztül lehetővé tették a tagállamok és az Unió integrációs tendenciáinak rögzítését. Az oktatásból és képzésből lemorzsolódó harmadik országbeli állampolgárok aránya például 2014 és 2023 között nőtt Németországban (24,2%-ról 29,5%-ra), szemben az Unió egészére jellemző csökkenő tendenciával (28,5%-ról 25,3%-ra).

96 Megállapítottuk azonban azt is, hogy az MMIA által támogatott integrációs intézkedések konkrét hatásait nem lehetett pontosan mérni a 2014–2020-as időszakra vonatkozó eredménymutatók felhasználásával. Ennek oka az volt, hogy az integrációs tendenciákat külső tényezők, illetve más tagállami intézkedések is befolyásolták. Az MMIA támogatásainak hatásait azért is nehéz volt különválasztani, mivel az Alap költségvetése a nemzeti integrációs politikákhoz képest csekély volt (**34.** bekezdés).

97 Az elért outputokon kívül azt is értékeltük, hogy a projektmonitoring szolgáltatott-e információkat az MMIA-ból finanszírozott projektek harmadik országbeli állampolgárok integrációjával kapcsolatos eredményeiről. Franciaország esetében megállapítottuk, hogy a felelős hatóság külső szolgáltatót bízott meg azzal, hogy a célkitűzések megvalósítása terén elért előrelépés felmérése érdekében a projektgazdák legalább 50%-ánál végezzen értékelő látogatásokat. Az általunk felkeresett tagállamokban azonban a 20 megosztott irányítás alá tartozó projektből álló mintánk vizsgálata azt mutatta, hogy a hatóságok által végzett monitoring

([1. melléklet](#) – 5. kritérium) főként az outputokra összpontosított, és nem számolt be egyértelműen az eredményekről, amelyek néha immateriálisak és ezért nehezen értékelhetők voltak.

A 2021–2027-es időszakra tökéletesítették az eredmények nyomon követését

98 A 2014–2020-as programozási időszak egyik fő tanulságaként a Bizottság megállapította, hogy „*a teljesítmény-ellenőrzés minőségének javítása érdekében rendszeresebb és megbízhatóbb adatokra van szükség az eredménymutatók tekintetében*”⁶⁸.

99 A 2021–2027-es MMIA-ra alkalmazandó négy eredménymutató⁶⁹ tekintetében némi előrelépést állapítottunk meg a **96.** bekezdésben ismertetett hiányosság kezelése terén. Az általunk felkeresett tagállamokban végzett munkánk feltárta, hogy ezek a mutatók jobban kapcsolódtak az MMIA tevékenységeihez ([9. háttérmagyarázat](#)), mint a 2014–2020-as időszak mutatói. Az új mutatók már a programozási időszak elejétől szerepeltek a jóváhagyott nemzeti programokban, és az adatok az MMIA által támogatott projektekből származtak. Ez az új beszámolási keret még inkább rávilágít a 2014–2020-as projektjelentések megbízhatóságának a **82.** bekezdésben említett hiányosságaira.

9. háttérmagyarázat

Az MMIA tevékenységeihez kapcsolódó, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó eredménymutatók

- A nyelvtanfolyamok azon résztvevőinek száma, akik legalább egy szinttel javították jártassági szintjüket
- Azon résztvevők száma, akik arról számolnak be, hogy a tevékenység az integrációjuk szempontjából hasznosnak bizonyult
- Azon résztvevők száma, akik kérelmezték a harmadik országban megszerzett képesítésük vagy készségeik elismerését vagy értékelését
- Azon résztvevők száma, akik huzamos tartózkodásra jogosító jogállást kérvényeztek

⁶⁸ Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap–Teljesítmény–Európai Bizottság (europa.eu).

⁶⁹ Az (EU) 2021/1147 rendelet VIII. melléklete.

Következtetések és ajánlások

100 Összességében arra a következtetésre jutottunk, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból (MMIA) nyújtott, általunk ellenőrzött támogatás fontos szerepet játszik a harmadik országbeli állampolgárok uniós integrációjában, de hatása még nem kimutatható.

101 Megállapítottuk, hogy a jogszabályi keret egyértelműen indokolja az MMIA-ból finanszírozandó intézkedéseket (29–31. bekezdés). Az MMIA néhány tagállamban az egyéb rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz képest kevés támogatást nyújt az integrációs intézkedésekhez (32–34. bekezdés). Fennáll a kockázat, hogy az MMIA hozzáadott értékét csökkenti annak adminisztratív összetettsége (35–39. bekezdés). Az általunk felkeresett tagállamokban hasonlóak voltak a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó integrációs politika általános elvei és az MMIA által megcélzott kedvezményezett-típusok. Ugyanakkor ezek a tagállamok az MMIA által biztosított rugalmasságot kihasználva meglehetősen eltérő módokon támogatták a nemzeti integrációs politikákat (40–47. bekezdés).

102 Megállapítottuk, hogy a 2014–2020-as időszakban az MMIA és az Európai Szociális Alap (ESZA) között csekély mértékű volt a koordináció. Nem találtunk példaértékű gyakorlatot arra, hogy ezeket az uniós alapokat (MMIA és ESZA) a 2014–2020-as időszakban összehangolt módon használták volna fel teljes integrációs pályák finanszírozására, például úgy, hogy az MMIA finanszírozásával létrehozott korai integrációs intézkedések támogatását középtávon az ESZA vette volna át. A 2021–2027-es időszakban azonban előrelépést állapítottunk meg e két alap elhatárolása terén (48–53. bekezdés).

1. ajánlás. A finanszírozási hiányosságok azonosítására és az MMIA által a harmadik országbeli állampolgárok integrációjához nyújtott támogatás programozásának egyszerűsítésére kínálkozó lehetőségek elemzése

A Bizottság, hatáskörükön belül a tagállamokkal együttműködve, elemezze, hogyan lenne mód a következőkre:

- a) a finanszírozási hiányok és a harmadik országbeli állampolgárok integrációs pályáihoz rendelkezésre álló finanszírozási források közötti lehetséges szinergiák azonosítása;
- b) az MMIA által a harmadik országbeli állampolgárok integrációjához nyújtott támogatás programozásának egyszerűsítése e hiányosságok célzott kezelése érdekében.

Megvalósítás céldátuma: 2026 vége

103 Megállapítottuk, hogy az MMIA által támogatott integrációs intézkedések relevánsak voltak az integrációs igények szempontjából, de azokat nem igazították szisztematikusan egyes meghatározott csoportok szükségleteihez (56–61. bekezdés). Bár a munkaerőpiaci integrációhoz egyre fontosabb a készségek és képesítések elismerése, az MMIA kevés támogatást nyújtott ezen a területen (62–69. bekezdés). Megállapítottuk, hogy a projektek nagyrészt jól teljesítettek az outputokat illetően, de a költségek értékelése korlátozott volt (70–77. bekezdés).

2. ajánlás. Az MMIA által az integrációs intézkedésekhez nyújtott támogatással kapcsolatos bevált gyakorlatok összegyűjtése, elemzése és terjesztése

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve:

- a) gyűjtsön, elemezzen és terjesszen információkat az MMIA-támogatásnak az érintett konkrét csoportok integrációjához való hozzáigazításával kapcsolatos bevált gyakorlatokról és kihívásokról, valamint az integrációval kapcsolatos egyéb, egyre fontosabb témákról;
- b) tárja fel és terjessze a projektköltségek észszerűségének elemzésére és dokumentálására vonatkozó bevált gyakorlatokat, például annak ellenőrzésével, hogy a költségek összhangban vannak-e a vonatkozó referenciaértékekkel vagy piaci árakkal.

Megvalósítás céldátuma: 2026 vége

104 A Bizottság felülvizsgálta a meglévő strukturált rendszeren alapuló tagállami beszámolást, de az adatminőséggel kapcsolatban továbbra is vannak problémák (79–82. bekezdés). A tagállamok általában nem hangolták össze a résztvevők számára és eredményeire vonatkozó célértékeiket a 2021–2027-es integrációs költségvetés növekedésével (83–87. bekezdés). Nehéz volt értékelni, mennyiben járult hozzá az MMIA az integrációhoz (88–99. bekezdés), és az MMIA résztvevőire vonatkozó outputadatok csak részleges információkat szolgáltatottak (91–93. bekezdés). A 2014–2020-as időszakra vonatkozó eredménymutatókat hiányosságok jellemezték (94–97. bekezdés), bár a 2021–2027-es időszak tekintetében javították az eredmények nyomon követését. A négy új eredménymutató jobban kapcsolódik az MMIA tevékenységeihez, mint a 2014–2020-as időszakra vonatkozó mutatók (98–99. bekezdés). Végezetül megállapítottuk, hogy a tagállamok nem követték nyomon az integrációs pályákat (89–90. bekezdés).

3. ajánlás. A projektadatok megbízhatóságának, valamint az MMIA által az integrációhoz nyújtott támogatás nyomon követésének és a kapcsolódó beszámolásnak a javítása

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve:

- a) továbbra is támogassa a tagállamokat abban, hogy az általános teljesítményinformációk megerősítése érdekében javítsák a bejelentett projektadatok megbízhatóságát, például azáltal, hogy szisztematikusan előírják az érintett külső felek (például az ellenőrző hatóságok) számára a bejelentett projekt-outputmutatók ellenőrzését, és előmozdítják az adatminőség külső felülvizsgálók általi ellenőrzését (az adatok teljessége, következetessége és hitelessége tekintetében);
- b) terjessze az MMIA által az integrációhoz nyújtott támogatás nyomon követésére és értékelésére vonatkozó bevált gyakorlatokat a tagállamok körében.

Megvalósítás céldátuma: 2026 vége

4. ajánlás. A beszámolási keret javítási lehetőségeinek elemzése az MMIA által a harmadik országbeli állampolgárok integrációs pályáihoz nyújtott támogatás teljesítményértékelésének lehetővé tétele érdekében

A Bizottság elemezze, hogyan lehetne javítani a beszámolási keretet, hogy az MMIA végrehajtásának későbbi értékelése részeként releváns adatokat szerezhessen be annak értékeléséhez, hogy az Alap beavatkozásai milyen teljesítményt nyújtanak a harmadik országbeli állampolgárok integrációs pályái tekintetében.

Megvalósítás céldátuma: 2026 vége

A jelentést 2024. október 22-i luxembourgi ülésén fogadta el a Bettina Jakobsen számvevőszéki tag elnökölte III. Kamara.

a Számvevőszék részéről

Tony Murphy
elnök

Mellékletek

I. melléklet. A 2014–2020-as időszakra kiválasztott, megosztott irányítás alá tartozó projektek vizsgálatának eredményei

Az elemzéshez használt kritériumok	Tesztelt projektek száma	A teljes projektminta eredményei
	<p>19 alkalmazandó</p> <p>1 nem alkalmazandó</p>	<p>teljesült ●</p> <p>részben teljesült ●</p> <p>nem teljesült ●</p>
1. A kérelem értékelésekor van-e bizonyíték arra, hogy a tagállam alaposan ellenőrizte, hogy a projekthez meghatározott célkitűzések kapcsolódnak-e az elkülönített forrásokhoz?	19 1	<p>26% 74%</p>
2. Van-e bizonyíték arra, hogy a tagállam ellenőrizte az MMIA/ESZA általi kettős finanszírozás hiányát?	20 0	<p>100%</p>
3. Van-e bizonyíték arra, hogy a tagállam nyomon követte a projektben feltüntetett költségek észszerűségét, többek között átlagköltség-táblázatok segítségével vagy más hasonló projektekkel összehasonlítva?	20 0	<p>5% 65% 30%</p>
4. Van-e bizonyíték arra, hogy a tagállam felügyelte az intézkedések végrehajtását és a projekt ütemtervének való megfelelést?	20 0	<p>75% 15% 10%</p>
5. Van-e bizonyíték arra, hogy a tagállam nyomon követte a projektoutputok és -eredmények minőségét?	20 0	<p>35% 65%</p>
6. Van-e bizonyíték arra, hogy a tagállam ellenőrizte a kedvezményezett által bejelentett mutatók megbízhatóságát?	18 2	<p>39% 22% 39%</p>

Megjegyzés: A kritériumok számozása a projektirányítási ciklus sorrendjének felel meg.

Forrás: Az Európai Számvevőszék értékelése a nemzeti hatóságok projektadatai alapján.

II. melléklet. A 2014–2020-as időszakból kiválasztott projektek

	Tagállam – Európai Bizottság	Kedvezményezett típusa	Projekt célja	MMIA- kifizetés (euró)
Megosztott irányítás				
#1	Németország	Egyesület	A migráns szervezetek képzése annak érdekében, hogy azok más migráns szervezeteket is elismerhessenek (multiplikátorhatás).	366 036
#2		Egyesület	Pedagógusok képzése a traumát elszenvedett gyermekek oktatására a menekült gyermekek iskolai eredményeinek javítása érdekében.	629 764
#3		Egyesület	Online platform kialakítása a migránsok számára, amely tájékoztatást nyújt a mindennapi életről Németországban (munkakeresés stb.).	859 795
#4		Egyesület	A munkaerő Koszovóból Németországba irányuló jogszerű migrációjának támogatása a készségek és képesítések elismerésének megkönnyítése révén.	159 887
#5		Helyi hatóság	Interkulturális képzés és kommunikáció egy német nagyváros adminisztrátorai számára a migránsok foglalkoztatásában mutatkozó hiányosságok feltárása érdekében.	386 530

	Tagállam – Európai Bizottság	Kedvezményezett típusa	Projekt célja	MMIA- kifizetés (euró)
#6	Spanyolország	Egyesület	Olyan terek létrehozása, ahol a migránsok találkozhatnak az iskolarendszer érintett szereplőivel (tanárokkal, tanulókkal, családokkal).	72 568
#7		Egyesület	Helyi hálózatok létrehozása egyesületekkel és szociális munkásokkal a migránsok és a befogadó közösség együttélésének segítése érdekében.	128 937
#8		Egyesület	Az előítéletek ellen küzdő hálózatok támogatása. Szakemberek interdiszciplináris csoportja járt el a közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetéssel járó helyzetekben.	143 255
#9		Egyesület	Egyéni és csoportos beszélgetések migráns nőkkel a saját egészségükkel kapcsolatos tudatosságuk növelése és a nemi alapú erőszak megelőzése érdekében.	65 532
#10		Minisztérium	Állandó Bevándorlási Megfigyelőközpont: a bevándorlással kapcsolatos ismeretek gyarapítása érdekében nyilvános adatbázisokból származó bevándorlási statisztikák beszerzése és közzététele az interneten.	288 657

	Tagállam – Európai Bizottság	Kedvezményezett típusa	Projekt célja	MMIA- kifizetés (euró)
#11	Franciaország	Egyesület	Tanfolyamok és anyagok kidolgozása a külföldiek franciaországi jogairól a harmadik országbeli állampolgárokat támogató szociális munkások készségfejlesztése érdekében.	159 059
#12		Egyesület	7000 nemzetközi védelemben részesülő személyre irányuló integrációs intézkedések, amelyek célja a foglalkoztatáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférésük megkönnyítése.	1 172 907
#13		Állami ügynökség	Polgári ismeretek oktatása harmadik országbeli állampolgároknak (CIR): a Francia Köztársaság értékeinek és intézményeinek bemutatása, valamint az ottani életről és munkavállalásról való tájékoztatás évente mintegy 100 000 harmadik országbeli állampolgár számára.	15 597 140
#14		Városi tanács	Nappali központ és éjszakai menedékhely létrehozása, valamint felkereső szociális munka egy adott városrészben, és fiatal migránsok támogatása abban, hogy hozzáférjenek a gyermekvédelmi és gyermekgondozási szolgáltatásokhoz.	1 837 424
#15		Állami ügynökség	Nyelvi képzés harmadik országbeli állampolgárok (CIR) számára az európai nyelvi keretrendszer A1 szintű nyelvi készségeinek elérése érdekében.	3 831 256

	Tagállam – Európai Bizottság	Kedvezményezett típusa	Projekt célja	MMIA- kifizetés (euró)
#16	Svédország	Helyi hatóság	Az újonnan érkezett szülőknek azonos nyelvet beszélő, azonos kultúrájú vezetők által nyújtott képzés.	185 140
#17		Szakmai szervezet	Az iparág készségvalidációs eszközét öt különböző nyelvre lefordították, hogy megkönnyítsék a harmadik országbeli állampolgárok készségeinek elismerését, és segítsék őket a különböző szakmai szerepkörökre vonatkozó követelmények teljesítésében.	652 248
#18		Helyi hatóság	Egy adminisztrációs testület mintegy tíz önkormányzattal, a civil társadalom képviselőivel és a foglalkoztatási szolgálattal együttműködve támogatta a harmadik országbeli állampolgárok munkaerőpiacra való belépését.	1 041 248
#19		Állami ügynökség	Négy kormányzati ügynökség digitális megoldást dolgozott ki a Svédországban dolgozni kívánó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó eljárás egyszerűsítésére.	2 121 287
#20		Állami ügynökség	A projekt korszerűsítette a munkavállalási engedéllyel, vízummal, családegyesítési ügyekkel, diákokkal és kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos ügyintézés céljára szolgáló, meglévő elektronikus kérelmezési rendszereket és újakat fejlesztett ki.	5 005 338
ÖSSZESEN				34 704 008
Közvetlen irányítás				

	Tagállam – Európai Bizottság	Kedvezményezett típusa	Projekt célja	MMIA- kifizetés (euró)
#21	Európai Bizottság	Hét franciaországi és olaszországi szövetségből álló konzorcium	A projekt célja a nemzetközi védelemhez való hozzáférés javítása volt. A projekt elősegítette a bevált gyakorlatok cseréjét és az érintett szervezetek kapacitásainak növelését.	725 302
#22	Európai Bizottság	Tíz belgiumi, franciaországi, olaszországi, portugáliai, spanyolországi és svédországi kedvezményezettből álló konzorcium	A konzorcium különböző európai országok régióiból álló hálózatot épített ki, módszereket dolgozott ki a tudástranszfer megkönnyítésére, továbbá kifejlesztett egy mutatókészletet.	1 614 787

Forrás: A nemzeti hatóságoktól és az Európai Bizottságtól származó projektadatok.

Rövidítések

CIR: *Contrat d'intégration républicaine* (a bevándorlók beilleszkedéséről szóló francia szerződés)

CMEF: Közös monitoring- és értékelési keret

ELIPA: *Enquête Longitudinale sur l'intégration des primo-Arrivants* (Az újonnan érkezett bevándorlók integrációjáról szóló hosszú távú felmérés)

ESZA: Európai Szociális Alap

ESZA+: Európai Szociális Alap Plusz

MFF: Többéves pénzügyi keret

MMIA: Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap

TCN: Harmadik országbeli állampolgár

Glosszárium

Átmeneti védelem: A tartózkodás, munkavállalás és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés joga valamely uniós tagállamban, amelyet korlátozott időtartamra biztosítanak azoknak a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek, akik nem térhetnek vissza az Európai Unión kívüli származási országukba.

Eredménymutató: Mérhető változó, amely a támogatott projektek célcsoportra gyakorolt közvetlen hatásainak felméréséhez nyújt információt.

Integrációs pálya: A helyi, regionális és nemzeti hatóságok által különböző szakpolitikai területeken végrehajtott, a tagállamok és az Unió által finanszírozott összehangolt fellépés, amelynek célja, hogy segítse a nem uniós migránsokat az integráció útjában álló akadályok leküzdésében.

Irányító hatóság: Egy tagállam által valamely uniós finanszírozású program irányítására kijelölt nemzeti, regionális vagy helyi hatóság (illetve magánszervezet).

Kötelezettségvállalás: Valamely költségvetési összeg olyan konkrét kiadási tételek finanszírozására való elkülönítése, mint például egy szerződés vagy támogatási megállapodás.

Közös monitoring- és értékelési keret: A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap teljesítményének értékelésére vonatkozó szabályok és eljárások.

Közös rendelkezésekről szóló rendelet: Nyolc uniós alagra, köztük a négy kohéziós politikai alagra alkalmazandó szabályokat meghatározó rendelet. A jelenlegi rendelet a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozik.

Legfőbb ellenőrző intézmény: Az államháztartási bevételek és kiadások ellenőrzéséért felelős független nemzeti szerv.

Menedék: Egy állam által egy másik országból származó, üldöztetés vagy súlyos veszély elől menekülő személynek nyújtott védelem.

Menekült: Olyan személy, aki nemzetközi védelemben részesül, mert üldöztetés, háború vagy erőszak miatt kénytelen volt elmenekülni hazájából.

Outputmutató: Mérhető változó, amely információkat szolgáltat egy projekt eredményeinek vagy végtermékeinek értékeléséhez.

Teljesítménymérési keret: A nemzeti program egyes egyedi célkitűzéseire vonatkozó mutatókészletek tekintetében meghatározott mérföldkövek és célértékek.

Többéves pénzügyi keret: Az Unió kiadási terve, amely (szakpolitikai célkitűzéseken alapuló) prioritásokat és felső határokat határoz meg, és általában hét évre szól. E struktúrában belül kerülnek kidolgozásra az egyes éves uniós költségvetések, ami az egyes kiadási kategóriákra nézve korlátozza a kiadások nagyságát.

A Bizottság válaszai

<https://www.eca.europa.eu/hu/publications/sr-2024-26>

Időrendi áttekintés

<https://www.eca.europa.eu/hu/publications/sr-2024-26>

Ellenőrző csoport

Az Európai Számvevőszék különjelentései ismertetik az uniós szakpolitikákra és programokra, illetve az egyes költségvetési területek irányításával kapcsolatos témákra vonatkozó ellenőrzéseinek eredményeit. Hogy ellenőrzési munkája maximális hatást érjen el, témái megválasztásakor és feladatai megtervezésekor a Számvevőszék figyelembe veszi a teljesítmény-, illetve szabályszerűségi kockázatokat, az érintett bevétel vagy kiadás nagyságát, a várható fejleményeket, valamint a politikai jelentőséget és a nagyközönség érdeklődését.

Ezt a teljesítmény-ellenőrzést a külső fellépések, biztonságpolitika és jogérvényesülés kiadási területeiért felelős, Bettina Jakobsen számvevőszéki tag elnökölte III. Kamara végezte. Az ellenőrzést Viorel Ștefan számvevőszéki tag vezette Roxana Banica kabinetfőnök és Dan-George Danielescu kabinetattasé, Pietro Puricella ügyvezető, Bertrand Tanguy feladatfelelős, valamint Erik Kotlarik, Paolo Rexha és Alexandre Si Serir számvevők közreműködésével. Nyelvi támogatás: Jennifer Schofield, Hakan Hellstrom, Janina Schmidt Maximo és Pablo Lledo Callejon. Grafikai támogatás: Dunja Weibel.

Viorel Ștefan

Roxana Banica

Dan Danielescu

Pietro Puricella

Bertrand Tanguy

Erik Kotlarik

Alexandre Si Serir

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2024

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

1., 4., 8. és 9. ábra. ikonok: az ábrák kidolgozása a [Flaticon.com](#) eszközeinek felhasználásával történt. © Freepik Company S.L. Minden jog fenntartva.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi honlapjai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

HTML	ISBN 978-92-849-3375-4	ISSN 1977-5733	doi: 10.2865/0260995	QJ-01-24-012-HU-Q
PDF	ISBN 978-92-849-3376-1	ISSN 1977-5733	doi: 10.2865/5463184	QJ-01-24-012-HU-N

A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMIA) az Unió által a migránsok integrációját célzó intézkedések támogatására használt eszközök egyike. Ellenőrzésünk során azt vizsgáltuk meg, hogy a Bizottság és a tagállamok helyesen és eredményesen alkalmazták-e az MMIA-ból nyújtott támogatást.

Németországban, Spanyolországban, Franciaországban és Svédországban tett ellenőrző látogatásaink nyomán arra a következtetésre jutottunk, hogy az Alapból nyújtott támogatás fontos szerepet játszik a harmadik országbeli állampolgárok uniós integrációjában, de hatása még nem kimutatható.

Megállapítottuk továbbá, hogy fennáll a kockázat, hogy az Alap hozzáadott értékét csökkenti annak adminisztratív összetettsége. Négy ajánlást fogalmazunk meg, amelyek célja a jövőbeli fellépések hatékonyságának és eredményességének javítása a migránsok integrációja terén.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors